Весела Коледа! Честита Нова година!

В БРОЯ

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР 2015

QUOVADIS

ЛЪТОПИСИ НА ЛЕКАРСКИЯ СЪЮЗ ВЪВ БЪЛГАРИЯ

София, година XIV, брой 12, понеделник, 22 декември 2014 г. Национално издание на Българския лекарски съюз www.blsbg.com

Actavis

SOCIETE GENERALE ЕКСПРЕСБАНК
УСПЯВАМЕ ЗАЕДНО

Pfizer

MERCK Living Innovation

В БРОЯ

МЕСЕЦЪТ

Лекарският съюз ще подпише текстовата част на НРД 2015

Цените и обемите остават под въпрос

на стр. 2

АКТУАЛНО

Бюджетът на НЗОК за 2015 г. е без пари за реформи

- *Съсловната организация предупреди за заложен дефицит*

на стр. 3

КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

БЛС осигури 52 стипендии за млади колеги

на стр. 10

УЮТ И БЛЯСЪК

Коледна магия на трапезата

на стр. 14

Лекарският съюз ще подпише текстовата част на НРД 2015

Цените и обемите остават под въпрос

62-рият събор на БЛС даде мандат на УС на Лекарския съюз да подпише текстовата част на НРД - 2015, заедно с приложенията. Договорът за цени и обеми обаче ще бъде подписан само при условие, че всички искания, поставени от УС на Съюза, се приемат от НЗОК до 29 декември. В противен случай, тази част от Рамковия договор няма да бъде

подкрепена с подписите на БЛС. Председателят на съсловната организация д-р Цветан Райчинов обясни, че Съюзът е настоявал за увеличаване на цените на някои дейности и процедури в клинични пътеки "буквално със стотинки", но от Надзорния съвет на Касата са отказали повишението. Той обвини представителите на Надзора в безотговорност, защото идват само по 4-5 човека на преговорите. "Ако не се съберат през следващите няколко дни и не дадат ясен отговор ще има ли НРД, ще следват съответните съдебни процедури за носене на вина и отговорност за неизпълнение на задълженията, вменени по закон", подчерта д-р Райчинов. Председателят на съсловната организация коментира и факта, че парламентът разреши пари от резерва на Касата да се използват догодина не само за болници и за лекарства, а и за ПИМП и СИМП, а в същото време, въпреки че на практика са осигурени средства за увеличаване на цените на някои дейности, Надзорът отказва. "Имам чувството, че умишлено се търсят причини за скандал в държавата, но такива от страна на лекарите няма", заяви д-р Райчинов. Решението на Събора беше изпратено на ръководството и НС на НЗОК. По закон, НРД трябва да бъде подписан до последния работен ден на тази година. Друго важно решение на Събора бе даването на съгласие представители на Лекарския съюз да участват в съвместна дейност с НЗОК при определяне на методиките и регулативните стандарти - нещо, от което зависи изпълнението на голяма част от исканията на лекарите.

Гости на висшия форум на съсловната организация бяха министърът на здравеопазването д-р Петър Москов и двамата зам.-министри д-р Ваньо Шарков и д-р Бойко Пенков, както и подуправителят на НЗОК д-р Динчо Генев. "Благодаря за конструктивната позиция на Лекарския съюз, философията на министерството на здравеопазването е, че политиките трябва да се съгласуват с гилдията", каза министър Москов.

Инвестират над 300 млн. лв. в сектора по ОП „Региони в растеж“

Над 300 млн. лв. ще бъдат инвестирани в сферата на здравеопазването през новия програмен период по ОП "Региони в растеж". Това каза министърът на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова при откриването на модерен лъчетерапевтичен комплекс в Онкологичен център - Пловдив. Парите ще бъдат в подкрепа на спешната помощ и ще бъдат вложени освен в технологично оборудване на спешните медицински центрове и в центрове за долекуване и рехабилитация. От Министерството на регионалното развитие и благоустройството се надяват на подкрепа от Европейската комисия в това отношение. Лиляна Павлова каза още, че и занапред министерството ще подкрепя инвестициите в здравеопазването. Тя изтъкна, че този онкологичен център, е част от голямата инвестиция за отминалия период, която също беше в размер на 300 млн. лв. Парите са вложени във всички онкологични центрове в страната и отделенията на големите болници.

„Българската Коледа“ ще помогне на деца с вродени заболявания

Тазгодишното издание на благотворителната инициатива "Българската Коледа" ще помага на деца с вродени заболявания. Това съобщи президентът Росен Плевнелиев в столичната Трета градска болница. Там той откри 12-тото издание на кампанията, която е под патронажа на държавния глава. Всяка година в България се раждат около 3500 деца с различна степен на вродени заболявания. Част от тях водят до застрашаващи живота усложнения и при липса на навременна диагностика и на лечение се стига и до тежка инвалидност за цял живот, а понякога и до смърт. Сред всички вродени заболявания тези на сърдечносъдовата система са най-честите, сочат данните.

В България годишно се раждат между 600 и 700 деца с вродени сърдечни малформации. Около 45% от тях се нуждаят от хирургично лечение, а в голяма част от случаите такова се осъществява още при новородените или в първите една-две години.

"Поставяме си за цел да заменим морално и технически остарялото оборудване с крайно необходима модерна високотехнологична апаратура за по-прецизна диагностика и съвременно лечение", каза Плевнелиев. Детският кардиолог доц. Анна Кънева от Националната кардиологична болница в София заяви, че имат нужда от ехокардиограф от висок клас.

БЛС застава зад позицията на министър Москов за гарантиране на сигурността на работещите в спешната помощ

"Във връзка с последните нападения над медицински екипи по време на изпълнение на служебните им задължения и последвалите изявления на министър Петър Москов и лидерите на ромските организации, БЛС изцяло застава зад позицията на министъра и вижданията му относно мерките за гарантиране сигурността на медиците, не само от Спешната помощ, но и от другите лечебни заведения. Настояваме МВР и Прокуратурата да изпълняват стриктно задълженията си, свързани с промените в Наказателния кодекс и съществуващото законодателство, за да има реални ефективни присъди при всяка една насилствена проява срещу медицинско лице - без значение от коя етническа общност са извършителите. Лекарите нямат вина за липсата на добра структура и организация от страна на държавата по отношение на Спешната помощ, още по-малко за липсата на достатъчно линейки и екипи, закъснели при изпълнението на адреси", се казва в Декларация

МЗ и МВР - със съвместни мерки за защита на медицинските екипи

Министърът на здравеопазването д-р Петър Москов и министърът на вътрешните работи Веселин Вучков подписаха заповед за предприемане на съвместни мерки за сигурност на медицинските екипи при осъществяване на спешна медицинска помощ.

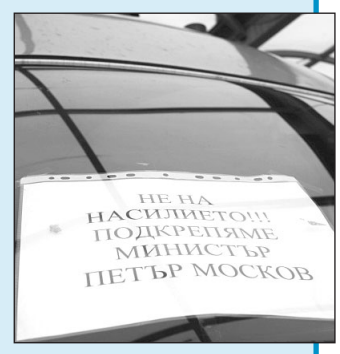

Като последствие, зам.-министърът на здравеопазването д-р Ваньо Шарков адресира писмо до директорите на ЦСМП в страната с конкретни указания как да бъде извършена координацията между съответните служби:

Преди това декларации в подкрепа на позицията на министър Москов изпратиха регионалните лекарски колегии на столицата, на Пловдив и на Варна.

Линейки се движеха с надписи в подкрепа на здравния министър в усилията му да се спре насилието над спешните медици.

Пълните текстове на декларациите, както и на заповедите за съвместни мерки с МВР, можете да прочетете на сайта на БЛС.

ВМА отбелязва тържествено своята 123-годишнина

Правителството да спази съюзническите си ангажименти и да не намалява и без това много орязания бюджет за отбрана. За това апелира президентът Росен Плевнелиев, който взе участие в тържествата по повод 123-ата годишнина от основаването на Военномедицинската академия. Празникът започна с поднасяне на венци пред Паметника на загиналите медицински чиновe в градинката пред лечебния комплекс в столицата. По-късно, в киносалона на ВМА се проведоха тържествено събрание и концерт, посветени на годишнината. В програмата взе участие и Представителният гвардейски духов оркестър на Българската армия. От Военномедицинската академия съобщиха, че за първите 9 месеца на годината в структурата на комплекса са извършени 174 000 амбулаторни прегледа, почти 30 на сто от които по спешност. Според статистиката всеки десети пациент днес е предпочел да се лекува във Военномедицинска академия. В петте болници, три санаториума и над 20 медицински пункта на Академията работят близо 3600 души, а повече от 200 военни медици участват в различни болници и контингенти зад граница - Афганистан, Мали, Кувейт, Босна и Херцеговина и др.

В следващия брой - репортаж за инфекциозната болница на ВМА

QUO VADIS Летописи на Лекарския съюз въ България

Адрес на редакцията:
София, бул. „Акад. Иван Евстр. Гешов“ 15,
НЦОЗ **Български лекарски съюз,**
тел. 02/ 954 98 90

Отдел „Информация и връзки с обществеността“
Главен редактор: Лилия Н. Петкова
Редактор: Лили Войнова
Фоторепортер: Георги Георгиев
Предпечат: Ан-Ди
Експонация и печат: „Печатница София“

Редакционно броят е приключен на 21. 12. 2014 г.

Бюджетът на НЗОК за 2015 г. е без пари за реформи

● Съсловната организация предупреди за заложен дефицит

Парламентът прие бюджета на НЗОК за 2015 г., като депутатите гласуваха сума с 80 млн. лв. по-малко от първоначалния вариант, подкрепен от Надзорния съвет на Касата, където бяха предвидени 3.155 млрд. лв. за здраве. Против бяха народните представители от "БСП - Лява България" и ДПС.

Още преди финансовата рамка да влезе за разглеждане в комисиите на НС, от Лекарския съюз изразиха недоволството си от орязването на парите. По този повод БЛС излезе със становище, в което ясно се заявява, че средствата и догодина няма да стигнат и

вероятно ще се наложи актуализация

"Приходите от здравноосигурителни вноски от работодатели, работещи и самоосигуряващи се лица за 2015 г. са завишени с 221 млн. лв. спрямо бюджета за 2014 г. и със 151 млн. лв. спрямо очакваното изпълнение. В същото време трансферът от държавата, който всъщност представлява здравноосигурителни вноски за лицата, осигурени от нея, е увеличен само с 3 млн. лв. Продължава порочната практика държавата да е най-некоректният осигурител", се посочва в становището на БЛС. От съсловната организация припомниха, че за осигуряваните от държавата деца, пенсионери и чиновници не е коригирана базата за начисляване на вноските и тя отново е

половината от минималния осигурителен доход

Според Съюза общата приходна част на бюджета на НЗОК за догодина е със 152 млн. лв. по-малко от очакваното изпълнение за 2014 година и съответно това се пренася в разходната част. "В първоначалния вариант на проекта, приет от Надзорния съвет на НЗОК, сумата бе в размер на 3 155 534 000 лв. или със 72 млн. лв. по-малко, но се покриваше с допълнителен трансфер от 98 млн. лв. от централния бюджет. Министерският съвет е намалил този трансфер с 80 млн. лева. Настояваме трансферът да се увеличи със 152 млн. лв. или най-малко - до първоначалния вариант от 98 млн. лева", посочват от БЛС. От Съюза припомниха, че

държавата прехвърли около 2 млрд. лв. от здравни вноски в бюджета,

така че е редно при недостиг сега да покрие бюджета на Касата. В становището се казва още, че средствата за извънболнична помощ - първична, специализирана и медикодиагностични дейности - не само че не са увеличени, а са намалени спрямо очакваното изпълнение. "Това никак не кореспондира със заявените политики за прехвърляне на повече средства за профилактика, както и за диагностика и лечение, към по-евтината и ефективна извънболнична помощ. Поради това настояваме тези средства да се увеличат с по 10% за сметка на декларираното оптимизиране на разходите за лекарства и други дейности", заявяват от БЛС.

Според здравния министър Петър Москов обаче, бюджетът на касата за 2015 г. отразява на 100% разходите на НЗОК за 2014 година с направените две актуализации. Той заяви, че има объркване в тълкуването на цифрите и реално не става въпрос за по-малко пари. Министерството на здравеопазването е поискало бюджетът на Касата да е в размер на 3,075 милиарда лева, защото толкова са били реалните разходи на НЗОК за 2014 г. В първия вариант на проектобюджета сумата 3,155 млрд. лв. е включвала и плащания на Касата за 2013 г. в размер на 110 млн. лв. Така сега се получава, че НЗОК ще получи реално с 30 млн. лв. повече като буфер, смята министърът. Този бюджет на НЗОК

гарантира финансовата стабилност на системата

липсата на трусове в сектора и дава спокойствие за старт на планирани реформи, заяви д-р Москов. Председателят на социалната комисия д-р Хасан Адемов от своя страна заяви, че приходите в бюджета на Касата за 2015 г. са силно завишени и няма да бъдат изпълнени. На същото мнение бе и депутатът от БСП д-р Емил Райнов, който видя в документа "отказ от реформи и силно надценени приходи с около 200 млн. лева", което по думите му е предпоставка за актуализация. Д-р Райнов не видя и мерки за здравно неосигурените, нито промени, които да облекчат болничната помощ, насочвайки дейности към извънболничната. И Джевдет Чакъров от ДПС посочи, че не са заложени реформи, а само плахи опити за промени в спешната помощ.

Касата въвежда единна система за постъпване и изписване от болница

Започва подготовката на лечебните заведения - изпълнители на болнична медицинска помощ, за приложение на Регистрационната система за хоспитализация и дехоспитализация на пациенти, съобщиха от Националната здравноосигурителна каса.

За целта при приема и напускането на лечебното заведение, пациентите ще трябва да представят на регистратурата свой български личен документ. След като системата провери дали документът е валиден, ще обработи данните от него и ще регистрира хоспитализацията, като едновременно ще изпрати информация за това в централното управление на НЗОК.

Цялата процедура ще отнема не повече от няколко секунди. По същия начин ще се действа и при дехоспитализацията на пациентите. Системата може да обработва едновременно документи, постъпили на няколко регистратури, ако лечебното заведение има такива.

Регистрационната система за хоспитализация и дехоспитализация на пациенти е разработена по поръчка на НЗОК и има за цел да бъде завишен контролът при прием и изписване на пациенти в лечебните заведения, като отчита двете дейности едновременно, както в болничното заведение, така и в НЗОК в реално време. Така ще бъде намалена вероятността от отчитане на неизвършена дейност, смятат от НЗОК.

Здравният министър Петър Москов (вдясно) има какво да обсъжда с финансовия министър Владислав Горанов.

Министерството на здравеопазването ще разполага с 47 млн. лв. повече

През 2015 г. здравното министерство ще разполага с 47 млн. лв. повече спрямо бюджета си за 2014 г. и с 65 млн. лв. повече спрямо първоначалния вариант на проектобюджета на държавата. Министър Петър Москов обясни, че с 16 млн. лв. са увеличени парите за работещите в Спешна помощ. Запазени са възнагражденията на работещите в центровете по трансфузиология и психиатрите. Целият останал персонал, за който МЗ плаща обаче подлежи на съкращение на фонд работна заплата с 10% и той остава само 59 млн. лв. За планиране и осигуряване на ваксини са заложени допълнително 8 млн. лв. За осигуряване на лечението на СПИН, туберкулоза, психични и венерически заболявания има увеличение с 8,7 млн. лв. Има увеличение и за радионуклеидното лечение с близо 1 млн. лв. По думите на министъра, повече пари ще получат Фондът за лечение на деца - 6 млн. лв. и Фондът за асистирана репродукция - 5 млн. лв.

Обявиха стъпки за ограничаване на разходите

Здравната каса ще може да прекратява договорите с болници, при които е констатирана "системна неудовлетвореност" от страна на пациентите. Това е една от мерките, които министерството на здравеопазването предлага, за да бъдат оптимизирани разходите на Касата през следващата година. От здравното ведомство обаче не поясняват какви и колко трябва да са оплакванията, за да се стигне до драстичната мярка, но Касата вече ще бъде задължена да извършва проучване на удовлетвореността на пациентите от заплатените от нея здравни услуги.

От министерството съобщиха още, че подготвят промени в медицинските стандарти, с които ще бъдат ревизирани изискванията за дейностите, които се извършват на съответните нива на компетентност на болниците. Освен това ще се прецизират дейностите, включени в основния пакет, заплащан от НЗОК. Министърът заяви, че се планира въвеждане на т.нар. електронна лекарствена борса, още след първото тримесечие на 2015 г. "В момента сме свидетели, че за един и същи медикамент в различни болници има в пъти разлика в това, което е договорено. Това генерира дефицит. С въвеждането на електронната лекарствена борса това се изчиства", отбеляза той, като добави, че в тези държави, където е въведено това, разходите в болниците за лекарствени средства намалява средно с 20%. По думите му това е начин да се започне процес за намаляване на дълговете на болниците. Като друга мярка за намаляване на разходите на НЗОК д-р Москов посочи невъзможността за включване на нови болници и разширение дейността на съществуващите. "Това означава ясно прогнозируем ресурс от гледна точка дали системата ще продължи да нараства. Въпросът е да се съсредоточим върху това наличният ресурс - болничен и доболничен, да произвежда качество, а не да слагаме нови и нови производители, които просто отчитат нужното количество, а Касата е длъжна да плаща", каза той.

Част от дългосрочните мерки включват предложение от началото на 2016 година да започне поетапно повишаване на размера на осигурителния доход, върху който държавата ще внася здравни вноски за осигуряваните от нея деца, пенсионери и чиновници. Осигурителният доход ще расте с 5 на сто годишно до 2020 година, а след това осигурителната вноска за тези лица ще е дължима върху целия размер на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица.

Здравното министерство обяви част от идеите за реформи

• Клиниките ще бъдат задължени да назначават специализанти

Изцяло нова Наредба за специализациите на лекарите е изготвило здравното министерство. Голяма част от промените са предложения на БЛС. Проектодокументът е публикуван за обществено обсъждане на сайта на МЗ, съобщи ресорният министър Петър Москов. Една от важните промени в наредбата е, че лекарите, които желаят да специализират, могат да го направят в лечебно заведение по техен избор. По този начин ще се обучават близо до родните си места. Здравното ведомство подготвя промени и в медицинските стандарти, с които ще се задължат част от болниците да имат назначени специализанти, ако искат да сключат договор с НЗОК за дадена дейност, информира д-р Москов и обясни, че това ще е обвързано с нивата на компетентност на лечебните заведения. "Ако сега има нужда от 5 специалисти, за да сключиш договор за определено ниво, след промяната на стандартите към това ще има и задължителна бройка специализиращи. Това е държавна политика", каза той. Според министъра промените ще бъдат готови до края на годината и ще подпомогнат и самите лечебни заведения в страната, които имат нужда от млади медици. "Лекарят, след като е завършил, ще започне специализацията си не на база на конкурси, изпити и определени места в университети, а на база сключен трудов договор по Кодекса на труда. Това силно разширява възможността за базите, където младите лекари могат да започнат своята специализация. Ако до тук това бяха просто базите на университетите, сега към това се включват всички областни болници и всички болници, които към този момент имат акредитация", обясни д-р Москов. В определени периоди от време, лекарят ще има часове по теоретично обучение в университетите и накрая ще се явява на държавен изпит. По думите на министъра, това е начинът да се премине от една администрирана, генерираща много неудобства и ограничения система за специализации, към система, която е отворена и е свързана с реална работа в болниците. Колкото за липсата на лекари в дадени специалности, които не са атрактивни, д-р Москов поясни, че за тях се обмислят финансови бонуси. Според министъра, промените няма да спрат напълно изтичането на кадри в чужбина, но поне държавата няма да гони сама младите хора, а ще им даде възможност да се обучават тук. Тези, които са в заварено положение, ще имат право на избор по кои правила да се обучават.

СЕГА СИ ПЛАЩАТ, ЗА ДА УЧАТ И РАБОТЯТ

Досега за да специализират, лекарите сами си плащаха в продължение на 4-5 години и това ги отказваше от обучение в България. Това бе и причината повечето да търсят възможност за специализация в чужбина, където по време на обучението получават и добри възнаграждения. В мотивите към проекта за наредбата на МЗ е отбелязано, че в момента започването на специализация е забавено, тъй като може да се кандидатства само два пъти в годината, и то за определен брой места. Условията за записване обаче са такива, че над 40% от местата по държавна поръчка остават незаети, а в същото време в България има много изчезващи специалности. Идеята на промените е тези проблеми да се решат и по-голямата част от младите лекари да останат в България.

ЕЛЕКТРОННАТА ЗДРАВНА СИСТЕМА - СЛЕД ШЕСТ ГОДИНИ

До 2020 г. е-здравеопазването у нас ще стане реалност, предвижда проект на здравното министерство, публикуван на сайта на ведомството. Процесът ще се реализира на три етапа, като за довършването му са необходими 54 млн. лв.

Първият етап включва изграждане на национална здравно-информационна система, която ще постави основите на е-здравеопазването. Предвижда се да се направи анализ на състоянието в момента, като се уточнят участници, отговорности, използвани различни информационни системи, а също и съвместимост с европейски здравни електронни системи. Ще се изградят четири регистъра, софтуерна среда за обмен на информация и електронен здравен запис. Ако е необходимо, ще има и законодателни промени. Тази част от проекта е на стойност 12 млн. лв. без ДДС.

По време на втория етап ще се реализират пилотни проекти за е-услуги, ще се разшири националната здравно-информационна система и ще се създадат механизми за анализи. Той ще струва 13 млн. лв. без ДДС и срокът за реализирането му е краят на 2017 г.

През третия етап електронната системата ще се надгражда и разширява, като се очаква ускорено въвеждане на е-услуги от повече администрации, подобрения на качеството за осигуряване на информация за вече съществуващи услуги и подобрения в организацията за комплексните услуги, които са в процес на внедряване. Тогава ще бъде изграден и резервен център за данни, ще бъде обхваната образната диагностика и телемедицината. Това е най-скъпият етап от проекта, като заложената сума е 29 млн. лв. без ДДС. Планира се да бъде реализиран до края на 2020 г.

НЕОСИГУРЕНИТЕ ПАЦИЕНТИ - С ПРАВО САМО НА СПЕШНА ПОМОЩ

Министър Москов се закани и да направи "видима границата между осигурените и неосигурените пациенти". Според него тези, които не си плащат здравните вноски, трябва да имат право само на спешна помощ. "Неосигурените, които са в активна възраст и не са социално слаби, трябва да знаят, че оставането им в това състояние вещае недобри неща. Предвиждаме в обозрим период от време - още от 2015 г., да бъде прекратена възможността за бърз прием на такива пациенти, те ще трябва да се включат в листа на чакащите", категоричен е министърът.

Исканията на Лекарския съюз влизат в предложения за промени в ЗЗО

Голяма част от исканията на БЛС са включени в предложенията за промени в Закона за здравното осигуряване, публикувани от МЗ за обществено обсъждане. Така например проектът на министерството предвижда пакета от медицински услуги, който заплаща НЗОК, да се раздели на две - основен и допълнителен, като се дава възможност вторият да се осигурява и чрез доброволните фондове. Записано е също, че започва поетапно повишаване на размера на осигурителния доход, върху който държавата ще внася здравноосигурителните вноски за децата, учениците, студентите и социално слабите. Стъпката ще е с по 5% годишно от 2016 г. до достигане на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се. Сега държавата плаща вноски върху половината от този доход - нещо, срещу което от години протестира БЛС. С промените се предлага връщане на договорното начало при определянето на методиките за остойностяване и заплащане на медицинските дейности, обемите и цените на медицинските дейности, условията и реда за контрол по изпълнението на договорите между НЗОК и изпълнителите на медицинска помощ. Тези отношения ще бъдат договаряни в НРД между НЗОК и Българския лекарски съюз. В тази връзка се изпълнява и още едно от исканията на БЛС - възстановяват се арбитражните комисии, които ще разглеждат становищата на проверените лица. Списъкът на заболяванията, за чието домашно лечение НЗОК плаща лекарства, медицински изделия и диетични храни, се предвижда да се утвърждава от Надзорния съвет на НЗОК, вместо с наредба на министъра на здравеопазването. Чрез промените в ЗЗО Националната здравноосигурителна каса ще бъде задължена да извършва проучване на удовлетвореността на пациентите от заплатените от нея здравни услуги. Тя ще има право да прекратява договорите си с изпълнител на медицинска помощ, при който се констатира системна неудовлетвореност от страна на пациентите. Предвижда се също централизирано договаряне на различни видове отстъпки от НЗОК за лекарствени продукти с оглед намаляване на разходите на Касата.

Започва преструктуриране на болничната помощ?

В 27 държавни болници ще се разкрият отделения, където да се следят пациентите след инсулт, инфаркт и други тежки заболявания. В тези клиники част от леглата за активно лечение ще се трансформират за долекуване. Това предвижда Концепцията за преструктуриране на болничната помощ, която беше одобрена от правителството. В София за тази цел финансиране ще получи УМБАЛ "Св. Анна". Резерви са ВМА, ИСУЛ, "Александровска" и "Пирогов". За Пловдив долекуване ще има в "Свети Георги", а във Варна - в "Св. Анна". Останалите клиники, които ще отделят част от леглата си за тези пациенти, са областните болници в останалите региони.

Освен това в концепцията се предвижда да се изградят два центъра за лечение на будна кома. Те ще са в УМБАЛ "Св. Наум" в София и "Св. Марина" във Варна. Резервни варианти са ВМА, "Александровска", "Св. Анна", ИСУЛ и "Св. Иван Рилски". В концепцията са заложени за финансиране и болниците, които ще станат спешни болнични комплекси. Средствата за целта ще дойдат от ЕС по ОП "Региони в растеж", ОП "Регионално развитие" и Норвежката програма. Предвижда се и обединяване на болнични структури, за по-ефективното им функциониране.

В УМБАЛ „Св. Наум“ в София и в „Св. Марина“ във Варна ще има центрове за лечение на будна кома

В Концепцията, се планират дейности в две направления - интервенции в държавни лечебни заведения за развитие на структурите им за спешна диагностика и лечение и интервенции за развитие на здравната инфраструктура за продължително лечение, съобщават от правителствената пресслужба. Предложените изменения в Концепцията са насочени към създаване на възможност за по-ефективно усвояване на средствата по европейските фондове, което кореспондира и с политиката за равномерно развитие на регионите. Дейностите в различните направления ще бъдат финансирани с нереализирани до момента средства по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г., Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 г., Норвежки финансов механизъм и др., информират от МС.

И списание Форбс постави пациента в центъра на системата

● Икономисти и медици сблъскаха позиции за ефективността на българското здравеопазване

Конкуренцията в здравния сектор е това, което ще реши голяма част от проблемите в здравеопазването. Това каза главният редактор на списание "Форбс" в България Йордан Матеев по време на конференцията "Пациентът в центъра на системата - определяне на приоритетите в здравеопазването", организиран от икономическото списание. БЛС също бе част от инициаторите за провеждане на форума.

По време на дискусиите участниците - лекари, анализатори, експерти, очертаха основните проблеми в сектора и обсъдиха очакваните реформи. Зам.-председателят на Лекарския съюз д-р Кирил Еленски сподели, че според него най-важният въпрос остава острата кадрова криза. "Младите лекари напускат страната и именно това е, което поражда усещането за липса на грижа към пациента", обясни той. И допълни: "На сегашните си 57 години, никога не съм си представял, че ще се намирам в групата на младите в професията. В най-масовите специалности отливът е огромен, драматичен е проблемът, както в болнична, така и в първичната помощ".

Нужни са реформи...

Според Георги Ангелов, старши икономист в Институт "Отворено общество", трябва да се промени моделът на разходване на средствата за здраве, защото парите в сектора са се увеличили пет пъти от 2000-та година до сега, но в същото време ефективността не нараства. По думите му, те трябва да започнат да отиват там, където са най-необходими. Той посочи като един от подходите за дисциплиниране на системата въвеждане на доплащането. "В България икономически нещата не стоят много добре и затова страда и здравеопазването", каза Ангелов и назова още няколко проблема - многото неосигурени пациенти, увеличаването на дълговете на болниците поради лош мениджмънт, липсата на стимули НЗОК да работи ефективно. Икономистът отбеляза, че Касата в момента не е нормална институция, която да контролира разходите в системата, защото не е нищо повече от един платец.

Нужни са повече средства...

Председателят на БЛС д-р Цветан Райчинов не се съгласи с твърдението на икономистите, че в системата има пари, но тя не работи ефективно. За пореден път той заяви, че няма нито по-ефикасно, нито по-достъпно здравеопазване от българското, но това, което трябва да се промени е цената на труда на заетите в сектора. "Никъде няма по-добре работещи от нашите лекари, защото те се справят твърде успешно за средата и системата, в която трябва да лекуват хората. Няма страна, която да е стартирала реформи, без да има нужните средства. В Унгария например, реформата в сектора започна с увеличение на заплатите на лекарите три пъти. Ето така се правят реформи!", каза д-р Райчинов и допълни, че е обнадежден от първите сигнали за промени, които дава новият екип на Министерството на здравеопазването.

Зам.-председателят на БЛС д-р Кирил Еленски (в средата) представи позицията на съсловната организация.

Д-р Кирил Еленски изказа лично мнение: "Ако ще се прави някаква реформа в системата на здравното осигуряване, трябва да стане така, че администрацията, която плаща за здравните дейности, да бъде обвързана със събирането на здравните вноски". Той допълни, че когато се прави икономически анализ за това какво трябва да е финансирането на системата на здравеопазване, не трябва просто да се отчита, че през последните 14 години разходите са нараснали 5 пъти. А трябва да си припомним как е изглеждала медицинската помощ през 90-те години на 20 век - празни болници поради липса на медикаменти, поради липса на средства за храна. За този период в България навлезоха много и неизползвани преди това технологии, а българите получиха достъп до иновативни медикаменти, посочи още зам.-председателят на БЛС. И заяви: Затова от БЛС смятаме, че не бива да се говори колко много се харчи за здраве, а по-скоро как да се контролират разходите.

Отново във връзка с липсата на достатъчно средства д-р Райчинов коментира, че у нас в центъра на системата на здравеопазване не е пациентът, а финансовият министър. "Това е на практика човекът, който определя параметрите и решава какво и колко да получат пациентите. Всъщност, колко да живеят", каза той. Председателят на БЛС добави, че очаква бюджетът на НЗОК за 2015 г. да е с реални параметри и основан на живи хора, а не на "статистически принцип", както по времето на министър Симеон Дянков.

Форумът предизвика интерес не само сред медицинските среди.

Доволен ли е пациентът?

Председателят на Центъра за защита на правата в здравеопазването д-р Стойчо Кацаров изрази мнение, че целта на здравната реформа не бива да е да се намалят разходите в системата, а да се постигне по-добро качество на предлаганите медицински услуги. Той се съгласи с данните, изнесени от "Отворено общество", че през последните 14 години има нарастване на разходите за здраве близо 5 пъти, но добави, че подобно увеличение има и във всички други сфери. Според него е грешка да се пресмята колко много пари се дават за сектора в милиони левове, а трябва да се види как стоят нещата като процент от БВП. Тогава числата сочат, че разходите за здравеопазване през 2001-2002 г. са достигали 4,5% от БВП, а през 2014 г., без актуализацията на бюджетите на НЗОК и МЗ, общите публични разходи щяха да са 3,5% от БВП. В същото време средните за Европа разходи за сектора са 5,6%. Затова по думите на експерта не може да се мисли за демонополизация на НЗОК, докато не се реши проблема с финансирането на системата. Освен това д-р Кацаров посочи, че липсват сериозни изчисления колко точно пари са необходими, за да се покрият реалните разходи, които здравеопазването прави и това също пречи на реформата.

Според д-р Кацаров пациентът наистина трябва да е в центъра на системата на здравеопазването и плащанията за медицинска дейност да зависят от това дали той е доволен или не от качеството на медицинската помощ. А за да се постигне качество на предлаганите услуги, трябва законодателната система да бъде устроена по такъв начин, че да стимулира конкуренцията на всички нива на здравеопазването.

Форумът приключи с убеждението, че изводите от дискусиите трябва да достигнат до българското общество и политиците, от които зависят належащите промени в здравеопазването.

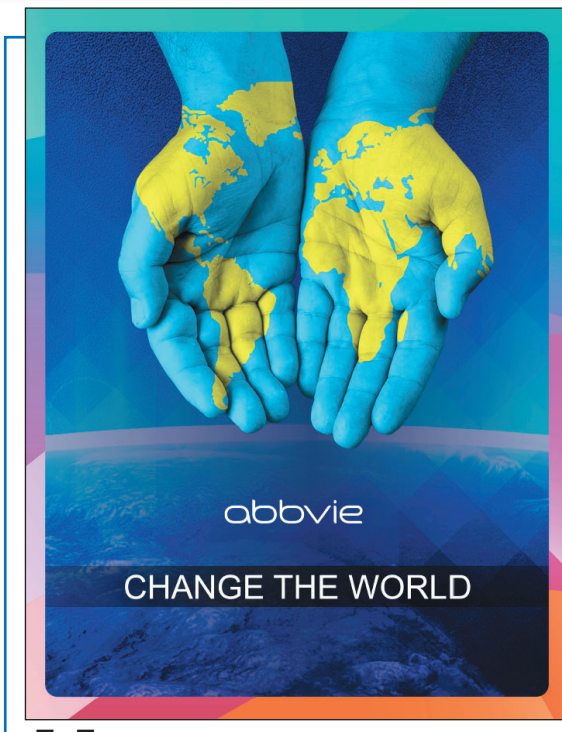

Ново лечение на хроничен хепатит С

Близо девет милиона души в Европа са инфектирани с вируса на хепатит С - HCV, който при хронично протичане с течение на времето може да доведе до цироза и чернодробна недостатъчност при около 10-20 процента от засегнатите. Вирусът на хепатит С има различни подтипове, като освен преобладаващия в Европа генотип е 1b, все по-често започва да се среща и генотип 4, който доскоро се разпространяваше основно в Близкия изток, страните в Африка на юг от Сахара и Египет.

Агенцията по храните и лекарствата (FDA) на САЩ даде приоритет на разглеждането на терапията на AbbVie за пациенти с хроничен хепатит С на 13 юни 2014 г. Освен това FDA определи тройната терапия на AbbVie като пробив в лечението на хроничната HCV инфекция. Статут на "Пробивна терапия" се дава на терапии в процес на изследване за тежки или животозастрашаващи заболявания, при които има преобладаващо клинични данни за значително подобрение по най-малко един клинично значим показател, в сравнение с наличната до момента терапия.

Комитетът по лекарствени продукти за хуманна употреба към Европейската агенция по лекарствата (EMA) изказа положително становище за предлаганите от AbbVie лекарства за перорална употреба, в процес на изследване, предназначени за лечение на хронична инфекция с хепатит С вирус с или без рибавирин: VIEKIRAX™ (омбитасвир/паритапревир/ритонавир) + EXVIERA™ (дазабувир). Европейската комисия ще разгледа становищата и ще вземе окончателно решение през първото тримесечие на 2015 г.

"Изказаните положителни становища от страна на Комитета по лекарствени продукти за хуманна употреба към Европейската агенция по лекарствата бележат важен етап от нашата програма за разработване на медикаменти за лечение на хроничен хепатит С и признават потенциала на осигуряваните от нас терапии на хората в Европа, които живеят с това заболяване", заяви д-р Майкъл Северино, заместник изпълнителен директор и завеждащ Отдела за научноизследователска и развойна дейност на AbbVie. "Разработихме терапията, като си поставихме за цел да увеличим броя на излекуваните сред голяма група пациенти, инфектирани с генотип 1, при които се наблюдава ниска честота на прекъсване на лечението и на рецидиви."

Заявленията за разрешение за употреба бяха подадени в Европейската агенция по лекарствата на 6 май 2014 г., във време на ускорена оценка на нови лекарствени продукти от огромен интерес за общественото здраве. Разглеждането на заявленията за разрешение за употреба се извършва в рамките на централизираната процедура за издаване на разрешения, която ако бъде одобрена, ще доведе до разрешение за употреба във всичките 28 държави членки на Европейския съюз, включително България, а така също и в Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

Ефективността и безопасността на разработената от AbbVie тройна лечебна комбинация са доказани от множество широкообхватни клинични проучвания с участието на повече от 2 300 пациенти в 25 държави.

Терапията на AbbVie за хроничен HCV съчетава три директно действащи антивирусни средства, всяко с определен механизъм, който действа насочено и инхибира специфични протеини на HCV в процеса на вирусната репликация. Лечението е включително и за пациенти с компенсирана цироза.

Кабинетът прие Концепция за реформа на спешната помощ

- ***Предвижда се резерв от екипи, които да бъдат мобилизирани в критични ситуации***

Правителството прие Концепцията за развитие на системата за спешна медицинска помощ, изготвена от здравното министерство. Стратегическата цел, формулирана в документа, е насочена към развитие на интегрирана система за спешна медицинска помощ, която ще осигури равнопоставен достъп на гражданите в съответствие с най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, достатъчност, качество и безопасност, съобщиха от МС. В Концепцията се определят

ШЕСТ ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ:

подобряване на структурата и материално-техническа обезпеченост; осигуряване на устойчиво развитие на човешките ресурси; осигуряване на ефективна организация, координация и управление на системата; гарантиране на финансовата устойчивост на системата; осигуряване на готовност на системата за реакция при бедствия и развитие на европейската координация и трансгранично сътрудничество; осигуряване на прозрачност и обществен консенсус, участие на гражданите и медицинските специалисти в процеса на развитие на системата за спешна медицинска помощ. Инвестициите в инфраструктурата на системата за спешна медицинска помощ ще бъдат осигурени със средства по Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 г. Интегрираният модел за системата за спешна медицинска помощ включва две основни части -

ИЗВЪНБОЛНИЧНА И БОЛНИЧНА

свързани с регламентирани организационни връзки и механизми на координация. Всички структури на извънболнична и болнична спешна медицинска помощ ще бъдат определени в Карта на системата за спешна медицинска помощ като елемент на Националната здравна карта. Извънболничната част включва

ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

с техните филиали и мобилни спешни екипи, разположени на определени точки, осигуряващи своевременен достъп на населението в обслужваната територия. Болнична част включва развити структури за спешна медицинска помощ в лечебни заведения за болнична помощ - спешни болнични комплекси (СБК) и спешни болнични центрове (СБЦ).

Центровете за спешна медицинска помощ ще поддържат мобилни екипи, които ще бъдат определени по видове, местоположение и район на обслужване по начин, гарантиращ своевременен достъп на населението при обичайни обстоятелства. Ще бъде регламентиран и резерв от мобилни екипи, които да бъдат мобилизирани в случай на критични ситуации при бедствия, свързани със заплахи за здравето. Включените в Картата лечебни заведения за болнична помощ ще бъдат задължени

ДА ПОДДЪРЖАТ СТРУКТУРА И ПЕРСОНАЛ

осигуряващи безотказен прием на пациенти със спешни състояния, по определени специалности и направления, в зависимост от наличния капацитет и ниво на компетентност. В картата ще бъдат посочени районите на обслужване на съответните спешни болнични структури по съответните специалности, с цел яснота за мобилните екипи и районните координационни централи на ЦСМП при вземане на решение за транспортиране на болните, чието състояние не може да бъде овладяно от екипите на ЦСМП.

Очакваните резултати от реализацията на Концепцията са: устойчиво подобряване на националните здравни показатели за смъртност и загуба на работоспособност в резултат на спешни състояния; повишена удовлетвореност на обществото от системата за спешна медицинска помощ и ефективно спрямо разходите предоставяне на спешна помощ, подкрепящо оптимизирането на болничната мрежа и развитие на възможностите за извънболнично лечение.

В първите дни от работата си новият здравен министър Петър Москов обяви, че сред основните му задачи са завършване на електронното здравеопазване, реални промени в спешната помощ и борба с търговския елемент в медицината.

Заплатите ще се увеличават всяка година с 20%

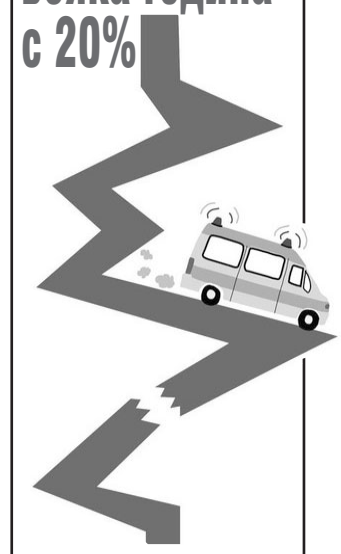

От следващата година заплатите в спешната помощ ще се увеличат с 20%, съобщи зам.-министърът на здравеопазването д-р Ваньо Шарков. Той поясни, че тенденцията е през следващите 5 години възнагражденията да продължат да се увеличават с по 20%, за да може да се мотивират хората.

Зам.-министърът каза, че обременяването на спешната помощ с неспецифична дейност забавя екипите и те не могат да стигнат навреме при пациента. "Нашата цел е линейката и екипа на спешна помощ да бъдат поблизо до пациента", обясни той.

През следващата година започва поетапно въвеждането и обучението и на парамедици и идеята е чрез тях и чрез подобряването на условията да се увеличи броят на хората, които работят в системата, посочи д-р Шарков. Той допълни, че друга цел е и въвеждането на телемедицината, така че лекар дистанционно да може да наблюдава работата на парамедика и да му дава съвети.

Системата за спешна помощ не е адаптирана към спешния телефон 112. Работещите там оператори не са запознати с начина на действие при спешност, каза д-р Шарков. Предстоят разговори с МВР и фирмата "Сименс", която е разработила системата.

Зам.-министърът посочи, че реформата в спешната помощ ще се осъществява с 85 млн. евро по програмата "Региони в растеж", за които се очаква одобрение.

Работещите в сектора приветстваха идеите за промени

Проектът за концепция и планът за действие към нея, отговарят на нашите искания за модерно и европейско развитие на спешната помощ у нас. Това се казва в становище на УС на Националната асоциация на работещите в спешната медицинска помощ, изпратено до БЛС и до министъра на здравеопазването д-р Петър Москов.

В него председателят на НАРСМП д-р Десислава Кателиева подчертава, че документът "отговаря на препоръките на СЗО от 2008 г. за развитие на спешната помощ, залегнали в доклада на СЗО "Emergency medical services in European Union". НАРСМП е член на Европейската асоциация по спешна медицина /EUSEM/ и считаме, че настоящият проект за Концепция за развитие на спешната медицинска помощ в Република България отговаря и на приетия от EUSEM и UEMS European Curriculum of emergency medicine, който съдържа препоръките на експерти по спешна медицина, приети от 17 европейски държави".

Темата за проблемите в сектора бе разгледана само преди месец на организирана от БЛС и Националната асоциация на работещите в спешната медицинска помощ кръгла маса. На форума д-р Кателиева представи проекта на организацията за промени в системата, а Найджъл Гоусдмън, авторът на реформите в английската спешна помощ, сподели как се работи във Великобритания. Описан бе механизмът на триажа, който се използва в румънския модел и в повечето европейски страни. Пред в. Quo vadis д-р Кателиева обясни, че точно идеята на здравното министерство и у нас да бъде въведен триаж и протоколи за дейността на екипите, се харесва от Асоциацията на работещите в спешната помощ. В писмото си до БЛС и министъра тя подчертава, че представените в проекта за концепция анализи на системата за спешна медицинска помощ отчитат реалното състояние на нещата в извънболничната и болничната спешна помощ у нас. Затова от Асоциацията подкрепят заложените визия, цели и приоритети и считат, че те са в синхрон с исканията им и в интерес на пациентите. "Считаме за изключително полезно и правилно създаването на стандарти за разположението на ФСМП, изграждането на Карта на спешна медицинска помощ, която ще координира разположението и взаимоотношенията на ФСМП и болниците, които ще оказват спешна медицинска помощ в страната", се казва в становището. Медиците подкрепят и създаването и оборудването по стандарт на собствени сгради на ФСМП, предвид окаяните условия, при които се работи в момента. "Растящият брой долекарски екипи и остарелите санитарни автомобили, закупени през 2009 г., напълно оправдава купуването на нови санитарни автомобили, оборудвани със системи за телеметрия", смятат от Асоциацията. И настояват да се подобри връзката между телефоните 150 и 112, като предлагат да се осигури пълна информационна свързаност на службите за спешно реагиране, а също и въвеждане на радиостанции ТЕТРА, за да се подобри бързината и качеството на оказваната помощ. В писмото се казва още: "Предвид зачестилите природни бедствия и трудностите, които изпитва системата при реакция на кризи, считаме за полезно изграждане и функциониране към МЗ на Национален координационен център на системата за спешна помощ и реакции при кризи". Лекарите приветстват и намерението на МЗ да предприеме действия за осигуряване на устойчиво развитие на човешките ресурси в системата за спешна медицинска помощ, като се въведат екипи от парамедици и лекарски асистенти. Една от препоръките на Асоциацията е да бъде изработен Закон за спешна помощ, който ще промени изцяло нормативната уредба. "Апелираме към МЗ да

Д-р Десислава Кателиева - председател на Асоциацията на работещите в спешната помощ

продължи дебата за спешната помощ с неправителствени организации, представляващи работещите в спешна медицинска помощ в лицето на НАРСМП, експертите по спешна медицина и пациентските организации. Ние сме готови да предоставим преведени от наши колеги протоколи за триаж и работа от няколко страни членки на ЕС. Ако е необходимо можем да организираме и проведем срещи с експерти от EUSEM, които подкрепят идеите ни за създаване на модерна спешна помощ у нас", подчертават медиците.

Наздраве със специалните гости 2014 г.!

Проф. д-р Любомир Спасов, изпълнителен директор на болница „Лозенец“ и национален консултант по трансплантология:

Да възстановим доверието в трансплантационната дейност и да създадем Балкантрансплант

Трансплантологията не може да бъде оазис за добра дейност на фона на цялото здравеопазване. Трябва да има доверие, за да има добро ниво на медицината. В последните години медицината получи един сериозен спад на доверието. Имам основанието да твърдя, че това се прави абсолютно тенденциозно от заинтересовани кръгове, но лекарите страдат. Основната ми задача като национален консултант по трансплантология ще бъде да възстановим доверието към тази високоспециализирана дейност. Справим ли се с това, трансплантациите, от само себе си, ще бъдат повече на брой и по-качествени. В чисто професионален аспект смятам, че ние сме държава, която има много какво да учи от страните, които са по-добри от нас. Освен това, в последните години в цяла Европа има намален брой на донори. Много по-лесно е, няколко държави да обединят усилията си за намиране на донори и да ги споделят помежду си, когато е възможно това да се случи. Така че, аз имам идея и ще работя за това тя да стане факт, да създадем Балкантрансплант.

Д-р Димка Меридонов, създател на платформата за медицина Forum der Medizin:

Българските медици срещат затруднения в чужбина с договорите за работа

Проблемите на лекарите бяха свързани предимно с работните договори, в които имаше недопустими клаузи - за неползване на отпуски, на болнични, клаузи, съдържащи непризнаването на трудов стаж. Най-основният проблем беше непризнаването на специалностите. Повечето от лекарите бяха специалисти, но нямаха възможност да работят като такива. Лекарите са тези, които трябва да настояват техните права да бъдат съхранени. Те са тези, които трябва да представят документите за специалност и стаж, и всички други неща, които касаят тяхната пълноценна интеграция в работния процес. Типично за българските лекари е очакването, когато отидат в друга държава, тези неща да бъдат направени безпрекословно и затова забравят да бъдат активни.

Проф. д-р Татяна Бенишева, бивш председател на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти:

Цените на лекарствата - проблем със социално-икономическо значение

До 16 април 2014 г. Националният съвет е намалил цените на 1336 лекарствени продукта. През 2013 г. на базата на понижените цени на 842 лекарствени продукта, въз основа на тримесечните отчети на НЗОК, е направен анализ как се отразява това върху публичните разходи. Установено е, че само за три месеца са спестени над 1,651 млн. лв. в резултат на намалението на референтната стойност при 25 INN, които биха довели до годишни икономии в размер на 6,6 млн. лв. Направена е оценка на промяната в референтната стойност на други 31 INN с ниво на заплащане 75% и 100%, които включват ЛП, предназначени за лечение на заболявания с най-голям публичен разход. Намаляването на референтната стойност на тези ЛП е довело до спестяване на публични средства в размер на 1,756 млн. лв. за последните 3 месеца, което на годишна база би довело до икономии от 7 млн. лева.

Академик Ангел Гълъбов, д.м.н. (Директор на Института по микробиология "Стефан Ангелов" към БАН от 1995 до 2012 г.):

Трябва да има по-добра връзка между съсловната организация и лекарите в БАН

Според мен трябва да има по-добра връзка между БЛС и лекарите в БАН. Тук има институти по молекулярна биология, биофизика, биология на размножаването, невробиология. Имаме медицинско биоприборостроене. Работим много тясно с няколко болници, със здравното министерство, с медицинските факултети, а за съжаление нямаме почти никакви контакти с БЛС. В нашия Консултативен проблемен съвет по биомедицина и качество на живота към БАН (на 6-те споменати по-горе институти) имаме такава инициатива - да се сближим с БЛС и да започнем съвместна работа. Надявам се това да стане скоро.

Д-р Виолета Дочкова, изпълнителен директор на МБАЛ "СВ. Петка" - Видин:

Надявам се да усвояваме повече средства по програми, финансирани от ЕС

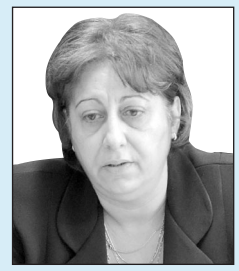

В момента приключваме проект "Персоналът на МБАЛ "Света Петка" АД с по-добри условия на труд" на стойност 197 хил. лева. Направен е анализ от фирма-изпълнител на сегашното състояние на условията на труд, подготви се сертифициране и очакваме връчването на сертификат за внедрен стандарт за здраве и безопасност при работа. Фирмата, която е изпълнител по внедряване на стандарта остана възхитена от условията и реда, създаден за работа на персонала. Монтирана е пожароизвестителна система, която също е по проекта. В изпълнението на този проект участваме с 20 % собствени средства. Към момента не подготвяме документи за участие в проекти, поради липса на такива, но това е една от основните ни задачи, а именно при възможност да усвояваме повече средства по програми, финансирани от ЕС. Успяваме да привлечем и дарения.

Доц. д-р Иван Костов, изпълнителен директор на Първа АГ болница "Света София":

Болницата се оформя като школа, притегателен център за младите

В момента ние сме единствената болница на територията на София, която работи с 3D лапароскопска апаратура. Имаме изключително силен екип, подготвен за ендоскопски операции. И не на последно място, развиваме съвременни оперативни техники в областта на хирургията на гърдата. Да не забравяме и акушерската част. Поставили сме си много сериозни цели. При нас работят водещи специалисти в областта на пренаталната диагностика и болницата се оформя като школа, притегателен център за млади специалисти, които идват, за да се обучават. Болницата е учебен център - имаме над 10 специализанти, студентски групи идват на стаж. Все пак това е първата база на Медицинска академия по акушерство и гинекология.

Доц. д-р Жени Стайкова, бивш директор на Националния център по обществено здраве и анализи:

БЛС е важен фактор при решаване на задачите в здравеопазването и ще продължи да бъде конструктивен партньор на Центъра

Предстои да осъществим по-тясно партньорство с националните и регионални органи в системата, с мрежата от лечебни заведения, с медицинските университети и факултетите по обществено здраве, други институции и НПО с отношение към здравето на нацията

За нас БЛС е важен фактор при решаването на най-съществените проблеми в нашето здравеопазване и определянето на здравните политики. Като лекар, аз съм също част от организацията. Убедена съм, че със своите екипи от представители на научната медицинска общност, експерти и известни български лекари-специалисти, той ще продължи да бъде конструктивен партньор.

Д-р Петър Москов, министър на здравеопазването:

Подписали сме базово споразумение с Лекарския съюз за предстоящите реформи

Винаги сме имали добри взаимоотношения с Лекарския съюз. Не са далече времената, когато преди година и половина тогавашната Синя коалиция и БЛС сключиха едно базово споразумение, което всъщност третира най-важните неща, които трябва да свършим в здравеопазването. Не мисля, че оттогава Лекарският съюз има различна позиция, при нас също няма различна визия за реформата. Така че се надявам, че ще работим добре...

Имаме ясен ангажимент към спешно завършване на електронното здравеопазване, ясен ангажимент към наистина реални промени в спешната помощ и, може би принципното и най-важното: медицината ще се върне в българските здравни заведения, в болниците, а търговията постепенно, но сигурно ще отстъпва мястото си на медицината.

Чл. кор. проф. д-р Ваньо Митев, ректор на Медицински университет - София и председател на Съвета на ректорите в България:

Имаме сериозна инвестиционна програма

Инвестиционните ни проекти наистина са много сериозни. Най-големият е учебно-административния комплекс, който ще бъде издигнат на мястото на студентския стол в Александровска болница. Това ще бъде една прекрасна сграда, която ще ни реши всички проблеми със зали, лаборатории, аудитории. В момента сме единствения университет, чийто ректорат е в сграда на МЗ. Недопустимо е най-добрият университет на България, казвам го, защото сме първи в рейтинга на Националната агенция за акредитация и следващите 6 години ще бъдем университет № 1, да няма собствени постройки и земя. Работим при много трудни условия и се надявам отношението на държавата коренно да се промени и поне да бъдем равнопоставени с останалите медицински университети. Второто нещо ще бъде едно 20-етажно общежитие - уникално, такова няма да има в Европа... Третото също е грандиозно - една допълнителна постройка към колежа "Йорданка Филаретова".

Проф. д-р Емил Паскалев, нефролог:

Необходими са сериозни мерки за предпазване от хепатит С сред медицинските специалисти

Проектът "Да спасим хората, които ни спасяват!" има за цел да осигури приоритетно лечение за медицинските специалисти, членове на БЛС и да разработи механизми, които да им дадат възможност да получават приоритетно лечение и ранен достъп до иновативни лекарствени продукти, получили разрешение за употреба по реда на ЗЛПХМ или по реда на регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета, независимо дали същите са включени или не в Позитивния лекарствен списък на Република България.

Мотивите да подкрепим този проект са етични, човешки, колегиални и професионални. Лекарите са изложени на значителен риск от заразяване с различни заболявания по време на изпълнение на служебните си задължения. Тук искам да обърна специално внимание на вирусните хепатити и по-конкретно на хепатит С, който се предава по кръвен път, което увеличава риска за персонала, работещ с пациенти, подложени на хемодиализа или след бъбречна трансплантация. Вирусните хепатити В и С имат не малка честота сред българската популация - съответно 5% и 1,5%. 110 000 са българите с хепатит С, от които само 10% знаят и се лекуват. Останалите т. е. около 100 000 не знаят или малка част от тях знаят, но не се афишират. Медицинските специалисти, работещи в диализните центрове са с около 12% честота на хепатит С. Това е значително по-голяма честота в сравнение с общата българска популация, тоест това е сериозен здравен проблем. Затова смятаме, че медицинските специалисти, заразили се с хепатит С при изпълнение на служебния си дълг, трябва да получат приоритетно лечение и така да спасим хората, които ни спасяват.

Православен календар 2015

ЯНУАРИ

1. ч. † НОВА ГОДИНА (**Молитва за благословение**). **ОБРЕЗАНИЕ ГОСПОДНЕ. Св. Василий Велики.** Св. мчк Василий Анкирски. Св. Емилия. (Васильовден) (Василиева литургия).
2. п. **Предпразненство на СВЕТО БОГОЯВЛЕНИЕ. Св. Силвестър, папа Римски. Св. преп. Серафим Саровски Чудотворец.** /Блажи се/.
3. с. **Св. пророк Малахия. Св. мчк Гордий** (Утреня, Царски часове, Отпуст).
4. н. † Неделя пред Богоявление. **Събор на Седемдесетте апостоли Св. преподобномчк Онуфрий Габровски.** Св. преп. Теоктист игумен.
5. п. Св. прор. Михей. **Св. мчци Теопемт и Теона. Св. преподобна Синклитикия. Св. преподобна Аполинария** *(Велик водосвет) (строг пост).*
6. в. † **СВЕТО БОГОЯВЛЕНИЕ (Кръщение Господне, Йордановден).**
7. с. † **Св. Йоан Кръстител (Ивановден).** /Разрешава се риба/.
8. ч. **Св. преп. одобна Домника дякониса. Св. преп. Георги Хозевит от остров Кипър.**
9. п. **Св. мчк Полиевкт. Светител Петър, епископ на Севастия Арменска** (Петър Севастийски).
10. с. **Св. Григорий Нисийски, епископ. Св. преп. Маркиан. Св. преп. Дометиан, еп. Мелитински.**
11. н. † Неделя след Богоявление. **Св. преп. Теодосий Велики. Св. Теодосий Антиохийски.**
12. п. **Св. мчца Татяна. Св. мчк Мертий. Св. Сава Сръбски, архиепископ.** Св. мчк Петър Авесаломит.
13. в. **Свв. мчци Ермил и Стратоник.** Св. Иаков, епископ Низибийски. Преп. Максим Кавсокалевит.
14. с. **Св. преп. отци, избити в Синай и Раита, Египет. Св. Нина, просветителка на Грузия.**
15. ч. **Св. преп. Павел Тивейски. Св. преп. Йоан Колибар. Св. преп. Гавриил Лесновски.**
16. п. **Честни вериги на св. ап. Петър. Св. преп. Ромил Видински. Св. свщмчк Дамаскин Габровски.**
17. с. * **Св. преп. Антоний Велики** (Антоновден).
18. н. † Неделя 12 след Неделя подир Въздвижение – на 10-те прокажени. **Св. Атанасий Александрийски (Атанасий Велики) и св. Кирил Александрийски** (Атанасовден). **Св. Йоаким, патр. Търновски.**
19. п. **Св. преп. Макарий Велики Египетски. Св. Марк Ефески епископ.**
20. в. * **Св. преп. Евтимий Велики. Св. Евтимий, патриарх Търновски.** Св. мчк Захарий.
21. с. * **Св. преп. Максим Изповедник. Св. мчк Неофит от Витиния.**
22. ч. **Св. ап. Тимотей** от седемдесетте апостоли. **Св. свщмчк Петър, епископ Български.**
23. п. **Св. свщмчк Климент Анкирски, епископ и св. мчк Агатангел.** Св. Павлин, епископ Ноласки.
24. с. **Св. преп. одобна Ксения Римлянка.** Св. мчк Вавила Сицилиански.
25. н. † Неделя 15 след Неделя подир Въздвижение – на Закхея. **Св. Григорий Богослов (Назиански).**
26. п. Св. преп. Ксенофонт и дружината му. Св. Амон.
27. в. * **Пренасяне мощите на св. Йоан Златоуст** (438).
28. с. **Св. преп. Ефрем Сириец** (Ефрем Сирин). **Св. преп. Исаак Сирин, епископ Ниневийски.**
29. ч. **Пренасяне мощите на св. Игнатий Богоносец.** Св. мчк Димитрий Сливенски.
30. п. * **Свети Три Светители велики архиереи – св. Василий Велики, св. Григорий Богослов и св. Иоан Златоуст. Св. свщмчк Иполит, папа Римски. Св. благоверни цар Петър Български.**
31. с. **Свети безсребреници и чудотворци Кир и Йоан.** Св. мчци Клавдий и Диодор.

ФЕВРУАРИ

1. н. † Неделя 16 след Неделя подир Въздвижение – на Митаря и Фарисея. **Св. мчк Трифон** (Трифоновден). (Предпразненство на Сретение Господне).
2. п. † СРЕТЕНИЕ ГОСПОДНЕ.
3. в. *Св. Симеон Богоприимец и Анна Пророчица. Св. пророк Азарий.
4. с. **Св. преп. Исидор Пелусиотски.** Св. мчк Иадор. /Блажи се/.
5. ч. **Св. мчца Агатия (Добра).**
6. п. **Св. преп. Вукол, епископ Смирненски.** Преп. Варсануфий Велики. **Св. Фотий, патриарх Цариградски.** Св. Йоан пророк. Св. мчца Доротея. /Блажи се/.
7. с. **Св. преп. Партений Лампсакийски. Св. преп. Лука Еладски.**
8. н. † Неделя 17 след Неделя подир Въздвижение – на Блудния син. **Св. пророк Захария Сърповидец. Св. влкмчк Теодор Стратилат.**
9. п. **Св. мчк Никифор** (Отдание на **Сретение Господне**).
10. в. * Св. свщмчк Харалампий Чудотворец. Св. мчца Валентина.
11. с. * **Св. свщмчк Власий, епископ Севастийски. Св. мчк Георги Софийски Нови.**
12. ч. **Св. Мелетий, архиепископ Антиохийски.** Св. Антоний, патриарх Константинополски.
13. п. * Успение на Св. Кирил Славянобългарски. **Св. преп. Мартиниан и св. преп. Зоя (Живка) и Фотиния (Светлана). Св. Евлогий, архиепископ Александрийски.**
14. с. **Св. преп. Авксентий. /ЗАДУШНИЦА/.**
15. н. † НЕДЕЛЯ МЕСОПУСТНА /Месни заговезни/. **Св. ап. Онисим** от седемдесетте апостоли.
16. п. **Св. мчци Памфил и Порфирий и дружината им. Св. Флавиан, архиепископ Цариградски.**
17. в. **Св. влкмчк Теодор Тирон**, /Тодоровден/. **Св. преп. Роман Търновски.**
18. с. **Св. Лъв Велики, папа Римски.** Св. Агапит Изповедник. /Блажи се риба и млечни храни/.
19. ч. **Свв. апостоли Архип и Филимон от седемдесетте апостоли и света рвнап. на Апфия. Св. преп. Доситей.** Преп. Равула.
20. п. **Св. преп. Лъв, епископ Катански. Св. свщмчк Садок, епископ Персийски и 128 мчци с него. Св. Агатон Римски папа.** Преп. мчк Силвестър. /Блажи се риба и млечни храни/.
21. с. **Св. преп. Тимотей, пустинник от Символи. Св. Евстатий, архиепископ Антиохийски.**
22. н. † НЕДЕЛЯ СИРОПУСТНА /Сирни заговезни/. **Намиране честните мощи на св. мчци в Евгения.**
23. п. **Св. свщмчк Поликарп Смирненски епископ.** /Начало на Великия пост/. /Вечерта Велико повечерие с канона на Св. Андрей Критски, I част/.
24. в. * **Първо и второ намиране честната глава на св. Иоан Кръстител** (Празнична Утреня, Обикновени часове, Вечерня с Преждеосвещенна Св. литургия).
25. с. Св. Тарасий, архиепископ Константинополски.
26. ч. **Св. Порфирий, епископ Газски.** Св. мчк Севастиан.
27. п. **Св. преп. Прокопий Декаполит изповедник.** /Прежд. литургия/.
28. с. * Тодорова събота. **Св. преп. Василий Изповедник. Св. мчца Кирана Солунска.**

МАРТ

1. н. † 1 Неделя на Великия пост – Православна. **Св. препдбмчца Евдокия.** (Василиева Св. Литургия).
2. п. **Св. свщмчк Теодот, епископ Киринейски.** Мца Евталия. Преп. Агатон Египетски.
3. в. **Свв. мчци Евтропий, Клеоник и Василиск.** Ден на Освобождението на България.
4. с. **Св. преп. Герасим Йордански.** (Прежд. Св. Литургия).
5. ч. **Св. мчк Конон Исаврийски. Св. мчк Йоан Българин.**
6. п. **Свв. Четиридесет и двама мчци от Амория.**
7. с. **Св. седем свещеномчци Херсонски - епископи Василий, Ефрем, Кап.итон, Евгений, Евтерий, Елпидий и Агатодор.** (Златоустова литургия).
8. н. † 2 Неделя на Великия пост – Св. Григорий Палама. **Св. преп. Теофилакт, епископ Никомидийски** (Св. Василиева литургия).
9. п. * Св. 40 мчци Севастийски. Св. мчк Исихий Доростолски. (Прежд. литургия).
10. в. **Св. мчци Кодрат, Саторин, Руфин, Галина и др. – от Коринт.**
11. с. **Св. Софроний Премъдри, патриарх Йерусалимски. Св. Софроний Врачански, епископ.**
12. ч. **Св. преп. Теофан Изповедник. Св. Григорий Велики (Двоеслов). Св. преп. Симеон Нови Богослов.**
13. п. **Св. Патриарх Никифор Цариградски.** (Прежд. литургия).
14. с. **Св. преп. Бенедикт Нурсийски.** (Златоустова литургия).
15. н. † 3 Неделя на Великия пост – Кръстопоклонна. **Св. мчк Агапий, Тимотей и други с тях.**
16. п. **Св. мчк Савин. Св. мчк Папа (Папий).** Св. ап. Аристовул.
17. в. **Св. преп. Алексий, човек Божи.** Преп. мчк Павел.
18. с. **Св. Кирил Йерусалимски патриарх.** Преп. Анин Чудотворец. (Прежд. литургия).
19. ч. **Св. мчци Хрисант и Дария.**
20. п. **Св. преп. отци, избити в манастира „Св. Сава“ край Иерусалим** (Прежд. литургия).
21. с. **Св. преп. Яков Изповедник, епископ.** (Златоустова литургия).
22. н. † 4 Неделя на Великия пост – Преп. Иоан Лествичник. **Св. свщмчк Василий, презвитер Анкирски.** (Св. Василиева литургия литургия).
23. п. **Св. свщмчк Никон и неговите двеста ученици. Св. преп. одобномчк Лука Одрински.** Св. мчца Лидия. /Вечерта Малко повечерие с целия канон на Св. Андрей Критски/.
24. в. **Св. преп. Захария.** Св. Артемий, епископ Солунски.
25. с. † **СВЕТО БЛАГОВЕЩЕНИЕ** (Разрешава се риба), */Утреня и Св.* ***Златоустова литургия****/*
26. ч. ***Събор на св. архангел Гавриил. Св. мчк Георги Софийски Стари.**
27. п. **Св. мчца Матрона Солунска.** (Прежд. литургия).
28. с. **Св. преп. Иларион Нови Изповедник. Св. преп. Стефан Изповедник. Св. мчк Енравота – Боян, княз Български.** Св. свщмчк Георги, епископ Загорски. Св. свщмчк Петър, свещеник Мъгленски.
29. н. † 5 Неделя на Великия пост – Преп. Мария Египетска. **Св. преп. Марк, епископ Аретусийски.** Св. мчк дякон Кирил. /Св. Василиева Литургия/.
30. п. Преп. Иоан Лествичник.
31. в. **Св. свщмчк Ипатий, епископ Гангърски.**

АПРИЛ

1. с. Преподобна Мария Египетска. Св. свщмчк Аврамий Български. (Прежд. литургия).
2. ч. **Св. преп. Тит Чудотворец.** Мчци Амфиан и Едесий.
3. п. *Успение на Св. Методий Славянобългарски. **Св. преп. Никита Мидикийски (Никита Изповедник).** /Преждеосвещена Литургия/. /Вечерта се чете Малко повечерие с канона от Триода/.
4. с. * **Лазарова събота. Св. преп. Йосиф Песнописец** и Георги в Малея. Св. свщмчк Никита Серски.
5. н. † 6 Неделя на Великия пост – **Вход Господен в Иерусалим, Връбница, Цветница. Св. мчци Агатопод и Теодул.** Възхвала на Св. Богородица – „Златна ябълка“. /Разрешава се риба/.
6. п. * **Велики Понеделник. Св. Евтихий, патриарх Цариградски.** (Прежд. литургия).
7. в. * **Велики Вторник. Св. преп. Георги, епископ Митилински.** (Прежд. литургия).
8. с. * **Велика Сряда. Свв. апостоли Иродион, Агав, Руф, Асинкрит, Флегонт и Ермий** от **седемдесетте апостоли.** /Прежд. Литургия/. /Вечерта Малко повечерие/.
9. ч. ***Велики Четвъртък. Св. мчк Евпсихий.** /Утреня. Св. Василиева литургия. Велик Маслосвет/.
10. п. * **Велики Петък. /Разпети Петък/** Св. мчци Терентий и Помпий.
11. с. * **Велика Събота. Св. свщмчк Антипа, епископ на Пергам Асийски.**
12. н. † **ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО - ПАСХА.**
13. п. † **ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО – ПАСХА.** Св. мчк Артемон, презвитер Лаодикийски.
14. в. † **ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО – ПАСХА. Св. Мартин Изповедник, папа Римски.**
15. с. * **Светла Сряда.** Св. апостоли Аристарх, Пуд и Трофим. /Блажи се/.
16. ч. * **Светли Четвъртък. Св. мчци девици Агапия, Ирина и Хиония.**
17. п. * **Светли Петък. Живоприемни източник. Св. преп. Симеон в Персида.** /Блажи се/.
18. с. * **Светла Събота. Св. преп. Йоан, ученик на св. Григорий Декаполит.**
19. н. † **2 Неделя след Пасха – Томина. Св. преп. Иоан Вехтопещерник.**
20. п. Преп. Теодор Трихина. Св. Григорий и Анастасий, Патриарх Антиохийски. Св. София.
21. в. **Св. свщмчк Януарий и дружината му. Св. мчк Теодор в Пергия Памфилийска.**
22. с. **Св. преп. Теодор Сикеот.** Преп. Виталий.
23. ч. Св. мчца Александра. **Св. мчк Лазар Български.**
24. п. **Св. мчк Сава Стратилат** и 70 воини с него.
25. с. * **Св. ап. и евангелист Марк.** /Отдание на Томина неделя/.
26. н. † 3 Неделя след Пасха – на Светите Мироносици. **Св. свщмчк Василий, епископ Амасийски.**
27. п. **Св. свщмчк Симеон, брат Господен по плът.**
28. в. Свв. ап.и Иасон и Сосипатър от **Седемдесетте апостоли.**
29. с. Св. девет мчци в Кизик. **Св. преп. Мемнон Чудотворец.**
30. ч. ***Св. ап. Иаков Зеведеев.** Преп. Климент песнописец. Св. Донат, епископ Еврийски.

МАЙ

1. п. **Св. пророк Йеремия. Св. преп.одобномчк Акакий Сярски.** Св. баговерна Тамара.
2. с. * **Св. равноапостолен цар Борис-Михаил, Покръстител на българите. Св. Атанасий Велики.**
3. н. † 4 Неделя след Пасха – на Разслабления. **Св. мчци Тимотей и Мавра.** Преп. Петър, епископ Аргоски Чудотворец.
4. п. Св. препдбмчца Пелагия. Св. Силван, Епископ Кесарийски.
5. в. Св. вмчца Ирина. Преп. Иеракс Египетски. /Отдание на Неделя на разслабления/.
6. с. † **Св. Влкмчк ГЕОРГИ ПОБЕДОНОСЕЦ** (Гергьовден, Ден на храбростта и българската армия).
7. ч. **Св. мчк Акакий Серски.** Св. Авив, епископ Некрески.
8. п. * **Св. ап. и евангелист Иоан Богослов.** Св. преп. Арсений Велики.
9. с. **Св. пророк Исаия.** Св. мчк Христофор. **Пренасяне мощите на св. Николай Мирликийски Чудотворец** (св. Николай Летни). Събор на Свв. Новоселски мчци Св. преп. мчк Николай Нови.
10. н. † 5 Неделя след Пасха – на Самарянката. Възстановяване на Българската патриаршия. **Св. ап. Симон Зилот (Симеон Зилот)** от Дванадесетте апостоли.
11. п. † **СВ. РАВНОАПОСТОЛИ МЕТОДИЙ И КИРИЛ. Св. свщмчк Мокий.**
12. в. **Св. Епифаний Кипърски. Св. патриарх Герман Цариградски**, Св. свщмчк Ермоген.
13. с. **Св. мчца Гликерия девица.** Св. мчк Лаодикий.
14. ч. **Св. мчк Исидор.** Св. мчк Йоан Български.
15. п. **Св. преп. Пахомий Велики.** Св. преп. Ахилий, епископ Ларисийски.
16. с. **Св. преп. Теодор Освещени.** Свв. преп. Отци, избити в манастира „Св. Сава“.
17. н. † 6 Неделя след Пасха – на Слепия. **Св. ап. Андроник** от Седемдесетте апостоли. **Св. мчк Николай Софийски.** Събор на Свв. Баташки мчци
18. п. Св. мчци Теодот, Петър и Дионисий. Св. 7 девици.
19. в. Св. свщмчк Патрикий, епископ Брусенски. Преп. Агапий. /Отдание на Неделя на Слепия/.
20. с. Св. мчк Талалей. Св. мчк Аскалон. /Отдание на Пасха/.
21. ч. † **ВЪЗНЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ** /Спасовден/. **Св. велики Царе Равноап.и Константин и Елена.**
22. п. **Св. мчк Василиск. Св. влкмчк Йоан-Владимир, княз Български, чудотворец.**
23. с. **Св. преп. Михаил, епископ Синадски.** Св.Мария Клеопова.
24. н. † 7 Неделя след Пасха – на Св. Отци от Първия Вселенски Събор. Преп. Симеон Дивногорски. **Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост** (Молебен).
25. п. * **Трето намиране честната глава на св. Иоан Кръстител.**
26. в. ***Св. ап. Карп** от Седемдесетте ап.и. **Св. мчк Георги Софийски Най-нови.**
27. с. **Св. свщмчк Терап.онт, епископ Сардикийски. Св. свщмчк Терапонт Сердикийски (Софийски).**
28. ч. **Св. преп. Никита Халкидонски епископ. Св. преп. Софроний Български (Софийски).**
29. п. Св. Александър, Патриарх Александрийски. Св. мчца Теодосия девица. /Отдание на Възнесение/.
30. с. **Св. преп. Исакий Далматски (Далматински), Изповедник.** Св. Емилия. **/ЗАДУШНИЦА/.**
31. н. † 8 Неделя след Пасха – **ПЕТДЕСЕТНИЦА.** /Всичко на празника/.

ЮНИ

1. п. † **СВЕТИ ДУХ. Св. мчк Юстин Философ.** Св. мчк Юстин и дружината му. Свщмчк Пир.
2. в. **Св. свщмчк Еразъм Охридски. Св. Никифор Изповедник, патриарх Константинополски.**
3. с. Мчк Лукилиан. Св. Маркелин. Преп.Атанасий Чудотворец. /Блажи се/.
4. ч. **Св. Митрофан, патриарх Цариградски.** Св. мчци Фронтасий, Северин и др. Мчк Конкордий.
5. п. **Св. свщмчк Доротей, епископ Тирски. Св. преп. Петър Корицки.** /Блажи се/.
6. с. **Св. преп. Висарион Чудотворец.** Св. преп. Иларион Нови. /Отдание на Петдесетница/.
7. н. † 1 Неделя след Петдесетница – на Всички Светии. Св. свщмчк Теодот Анкирски. Св. мчца Валерия.
8. п. Св. Ефрем, Патриарх Антиохийски. Пренасяне мощите на Св. вмчк Теодор Стратилат.
9. в. **Св. Кирил, архиепископ Александрийски.**
10. с. Св. свщмчк Тимотей, епископ Брусенски.
11. ч. * **Св. ап. Вартоломей от Дванадесетте апостоли. Св. ап. Варнава от седемдесетте апостоли.** Св. Богородица – Достойно есть.
12. п. **Св. преп. Онуфрий Велики Египетски.** Св. преп. Петър Атонски.
13. с. Св. мчца Акилина. Св.Трифилий, епископ на Никозия Кипърска.
14. н. † 2 Неделя след Петдесетница – на Всички български Светии. **Св. пророк Елисей. Св. Методий, патриарх Константинополски.**
15. п. **Св. пророк Амос.** Св. мчк Исихий Доростолски. Св. Ефрем II, Патриарх Сръбски.
16. в. **Св. чудотворец Тихон, епископ Аматунтски.** Пренасяне мощите на Св. Теофан Затворник.
17. с. **Св. мчци Мануил, Савел и Измаил.** Св. мчк Манасий Габровски.Св. ап. Аетий
18. ч. **Свв. мчци Леонтий, Ипатий и Теодул.**
19. п. * **Св. ап. Иуда, брат Господен. Св. преп. Паисий Велики. Св. преп. Паисий Хилендарски.**
20. с. * **Св. предодобни Наум Охридски. Св. свщмчк Методий, Патарски епископ.**
21. н. † 3 Неделя след Петдесетница. Св. мчк Юлиан Тарсийски. Св. свщмчк Терентий.
22. п. Св. свщмчк Евсевий, епископ Самосатски. Св. мчци Зинон и Зина. Св. мчци Галактион и Юлиания.
23. в. Св. мчца Агрипина. Св. преп. Антоний и Йоаникий.
24. с. *РОЖДЕНИЕ НА СВ. ИОАН КРЪСТИТЕЛ /Еньовден/. **Св. Никита, еп. Ремесиански (Ремизиянски).**
25. ч. **Св. преп. одобномчца Феврония дева. Св. мчк Прокопий Варненски.** Преп. Далмат Исецки.
26. п. Св. преп. Давид Солунски. Св. преп. Давид Български.
27. с. **Св. преп. Сампсон Страннoприимец.**
28. н. † 4 Неделя след Петдесетница. Пренасяне мощите на **Св. безсребърници Кир и Йоан.**
29. п. † **СВ. ПЪРВОВЪРХОВНИ АПОСТОЛИ ПЕТЪР И ПАВЕЛ** (Петровден).
30. в. ***Събор на св. славни и всехвални Дванадесет апостоли.**

ЗАВЕТЪТ НА СВ. ИВАН РИЛСКИ

В края на живота си Св. Иван Рилски съставил своя "Завет" - уникален документ, от който са познати четири преписа. Един от тях е изложен в музея на Рилския манастир. В него светецът завещава на хората да съхранят вярата си непорочна от "всякакво зломислие" и да се пазят от "среброљубивата змия", "защото сребролюбието е корен на всички злини". В Завета още се казва: "Не търсете да бъдете познавани и обичани от земните царе и князе, нито се поддавайте на тях!"

ПРАЗНИЦИ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛЕКАР

21 януари - Ден на родилната помощ (Бабинден)
7 април - Световен ден на здравето
20, 21 май - Чилови дни
5, 6 юни - Моллови дни
24 юни - Еньовден, празник на българските фармацевти
15 август - Национален ден на спасението
19 октомври - Преподобни Иван Рилски Чудотворец, Ден на българския лекар

ЮЛИ

1. с. * **Св. безсребърници Козма и Дамян в Рим. Възвръщане честните мощи на св. Йоан Рилски** Чудотворец.
2. ч. **Полагане честната дреха на Пресвета Богородица във Влахерна.**
3. п. **Св. мчк Иакинт.** Св. Анатолий, Патриарх Константинополски.
4. с. **Св. Андрей, архиепископ Критски.** Св. Марта.
5. н. † 5 Неделя след Петдесетница. **Св. преп. Атанасий Атонски. Св. преп. Сергий Радонежки Чудотворец.**
6. п. **Св. преп. Сисой Велики.** Св. свщмчк Валентин, презвитер Римски.
7. в. ***Св. влкмчца Кириакия - Неделя. Св. преп. Акакий Синайски. Св. преп. Тома Малейски.**
8. с. **Св. влкмчк Прокопий. Св. преп. Теофил Мироточиви, Македонски.**
9. ч. **Св. свщмчк Панкратий, епископ Тавроменийски.**
10. п. **Св. 45 мчци в Никопол Арменски.**
11. с. ***Св. мчца Евфимия Всехвална. Св. равноапостолна княгиня Олга.**
12. н. † 6 Неделя след Петдесетница. **Свв. мчци Прокъл и Иларий.** Праведна Вероника.
13. п. **Събор на св. архангел Гавриил.** Св. преп. Стефан Саваит.
14. в. **Св. ап. Акила от Седемдесетте ап.остоли.** Св. преп. Никодим Светогорец.
15. с. * **Св. мчци Кирик и Юлита.** Св. равноап.ен велик княз Владимир.
16. ч. Св. свщмчк Атиноген, епископ Севастийски и десетте му ученици. **Св. мчца Юлия девица. Св. мчк Йоан Търновски (Трапезицки).**
17. п. * **Св. влкмчца Марина** (Маргарита).
18. с. Св. мчк Иакинт в Амастрида. **Св. мчк Емилиян Доростолски** (Емилиан Доростолски).
19. н. † 7 Неделя след Петдесетница – на Св.Отци от VI-те Вселенски Събори. **Св. преподобна Макрина.**
20. п. † **СВ. СЛАВЕН ПРОРОК ИЛИЯ** (Илинден).
21. в. **Св. пророк Йезекиил.** Св. преп. Симеон, ради Христа юродив. Св. преп. Йоан.
22. с. **Св. мироносица и равноап.на Мария Магдалина.** Възвръщане мощите на св. свщмчк Фока.
23. ч. **Св. свщмчк Ап.олинарий, епископ Равенски (Равенийски). Свв. мчци Трофим, Теофил и други тринадесет с тях.**
24. п. **Св. велкмчца Христина.**
25. с. * **Успение на св. Анна, майка на Пресвета Богородица. Св. дякониса Олимпиада.**
26. н. † 8 Неделя след Петдесетница. Св. свщмчци Ермолай, Ермил и Ермократ Никомидийски. **Св. препдбмчца Параскева Римлянка.**
27. п. * Св. вмчк Пантелеймон. **Свв. Седмочисленици - Кирил и Методий, Климент, Наум, Сава, Горазд и Ангеларий.** Успение на **св. Климент, архиепископ Охридски.**
28. в. **Св. ап.и и дякони Прохор, Никанор, Тимон, Пармен и Николай.**
29. с. **Св. мчк Калиник. Св. свщмчк Висарион Смоленски.**
30. ч. **Свв. апостоли от седемдесетте - Сила, Силуан, Крискент, Епенет и Андроник**
31. п. **Св. праведни Евдоким Кападокийски.**

АВГУСТ

1. с. **Свв. мчци Седем братя Макавеи: Авим, Антонин, Гурий, Елеазар, Евсевон, Алим и Маркел, майка им Соломония и техния учител Елеазар.**
2. н. † 9 Неделя след Петдесетница. **Пренасяне мощите на св. първомчк и архидякон Стефан.** Св. свщмчк Стефан, папа Римски. /Вечерта Вечерня с Молебен канон на Пресвета Богородица/.
3. п. **Св. преп. Исаакий, Далмат и Фавст.**
4. в. **Св. Седем отроци в Ефес: Максимилиан, Иамвлих, Мартиниан, Иоан, Дионисий, Ексакустодиан (Константин) и Антонин.** Св. препдбмчца Евдокия
5. с. Предпразненство на **Преображение Господне Св. мчк Евсигний.**
6. ч. † **ПРЕОБРАЖЕНИЕ ГОСПОДНЕ.** /разрешава се риба/.
7. п. **Св. препдбмчк Дометий Персийски и двамата му ученици.** Св. Наркис, патриарх Йерусалимски.
8. с. **Св. Емилиан Изповедник, епископ Кизическик. Св. мчк Трендафил Загорски.**
9. н. † 10 Неделя след Петдесетница. Неделя след Преображение. **Св. ап. Матия (Матий).** Преп. Псой.
10. п. **Св. мчк и архидякон Лаврентий** /Вечерта – Вечерня с Молебен канон на Пресвета Богородица/.
11. в. **Св. мчк и архидякон Евпл (Евпъл). Св. мчца Сосана (Сузана) девица и другите с нея.**
12. с. **Св. мчци Аникита и Фотий**, Св. преп. Паламон Египетски.
13. ч. **Пренасяне мощите на св. преп. Максим Изповедник. Св. Тихон, епископ Задонски.**
14. п. Предпразненство на **Успение Богородично Св. пророк Михей от Иудиното коляно.**
15. с. † **УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА.**
16. н. † 11 Неделя след Петдесетница. Неделя след Успение Богородично. **Пренасяне нерькотворния образ на Господ Иисус Христос от Едеса в Цариград. Св. преп. Йоаким Осоговски.**
17. п. **Св. мчк Мирон Презвитер. Св. преп. Алипий Печерски иконописец.**
18. в. * **Успение на св. Йоан Рилски. Св. мчци Флор и Лавър.**
19. с. **Св. мчк Андрей Стратилат** и с него 2593 мчци Св. преп. Теофан Нови Атонски.
20. ч. **Св. пророк Самуил.** Св. 37 мчци Пловдивски.
21. п. **Св. ап. Тадей от седемдесетте апостоли. Св. мчца Васа Хелеспонтска.** Св. Васа Солунска. Св. свщмчк Симеон Самоковски.
22. с. **Св. мчк Агатоник и дружината му.** Св. мчца Евлалия девица.
23. н. † 12 Неделя след Петдесетница. **Св. Ириней Лионски. Св. мчк Луп.**
24. п. **Св. свщмчк Евтих. Св. мчк Татион.**
25. в. **Св. ап. Тит, епископ Критски** от Седемдесетте апостоли.
26. с. **Св. мчци Адриан и Наталия.**
27. ч. **Св. преп. Пимен Велики.** Св. мчк Фанурий.
28. п. **Св. преп. Мойсей Мурин.**
29. с. ***Отсичане главата на св. Иоан Предтеча и Кръстител. Св. преп. Анастасий Струмишки** /пост/.
30. н. † 13 Неделя след Петдесетница. **Св. Александър, Йоан и Павел Нови, патриарси Цариградски.**
31. п. **Полагане честния пояс на Пресвета Богородица. Св. свщмчк Киприан, епископ Картагенски. Св. Генадий, патриарх Константинополски.**

СЕПТЕМВРИ

1. в. * НАЧАЛО НА ИНДИКТА – ЦЪРКОВНА НОВА ГОДИНА **Св. праведен Иисус Навин.**
2. с. **Св. мчк Мамант Кесарийски. Св. 3628 мчци в Никомидия. Св. преп. Йоан Постник.**
3. ч. **Св. свщмчк Антим, епископ Никомидийски. Св. Фива дякониса.** Св. преп. Теоктист. Св. мчца Василиса. Св. Йоаникий II, патриарх Сръбски.
4. п. **Св. пророк и боговидец Мойсей. Св. свщмчк Вавила, епископ Антиохийски.**
5. с. **Св. пророк Захария и св. праведна Елисавета - родители на св. Иоан Предтеча.**
6. н. † 14 Неделя след Петдесетница. Ден на Съединението на Северна и Южна България. **Св. мчк Евдоксий.** Св. преп. Архип.
7. п. Предпразненство на **Рождество Богородично. Св. мчк Созонт.**
8. в. † **РОЖДЕСТВО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА.**
9. с. * **Св. праведни богоотци Иоаким и Анна - родители на св. Дева Мария.** Св. мчк Севериан.
10. ч. **Св. мчци-жени Минодора, Нимфодора и Митродора от Витиния.**
11. п. **Св. преп.одобна Теодора Александрийска.** Св. преп. Силуан Атонски.
12. с. **Св. свщмчк Автоном.** /Отдание на Рождество Богородично/.
13. н. † Неделя преди Въздвижение. **Св. свщмчк Корнилий Стотник, епископ.** /Предпразненство на Въздвижение на Честния Кръст Господен/.
14. п. † **ВЪЗДВИЖЕНИЕ НА СВЕТИЯ И ЖИВОТВОРЯЩ КРЪСТ ГОСПОДЕН (Кръстовден)** (Строг пост).
15. в. **Св. влкмчк Никита (побеждаващ).** Св. преп. Филотей. Св. мчк Леонид.
16. с. **Св. влкмчца Евфимия Всехвална. Св. Людмила Чешка. Св. Киприан (Киприян) Цамблак Чудотворец, митрополит Киевски, Литовски, Московски и на цяла Русия.** Св. Севастиана.
17. ч. * **Св. мчци София и трите й дъщери Вяра, Надежда и Любов.** Св. мчца Теодотия. Св. Нил.
18. п. **Св. преп. Евмений, епископ Гортински Чудотворец.**
19. с. Събота след Въздвижение. **Свв. мчци Трофим, Саватий и Доримедонт.**
20. н. † Неделя след Въздвижение. **Св. влкмчк Евстатий Плакида и пострадалите с него - жена му Татяна и чедата му Агап.ий и Теопист.**
21. п. **Св. ап. Кодрат, епископ Магнезийски.** /Отдание на Въздвижение./.
22. в. **Св. пророк Йона, син на Амасия. Св. свщмчк Фока, епископ Синопски (Синопийски). Св. преп. Козма Зографски. Обявяване на Независимостта на България.**
23. с. **Зачатие на св. Иоан Предтеча и Кръстител Господен.** Св. мчца Ираида.
24. ч. **Св. првмчца и рвнап. на Текла.** Св. преп. Коприй.
25. п. * **Св. преп. одобна Ефросиния Александрийска. Успение на св. преп. Сергий Радонежски Чудотворец.**
26. с. * Успение на **св. ап. и евангелист Иоан Богослов.**
27. н. † 1 Неделя след Неделя подир Въздвижение. **Св. мчк Калистрат и дружината му.**
28. п. ***Св. пророк Варух. Св. преп. Харитон изповедник.**
29. в. **Св. преп. Кириак Отшелник.** Св. преп. Теофан Милостиви. Св. мчца Петрония.
30. с. **Св. свщмчк Григорий, просветител на Армения.** Св. мчца Рипсимия.

ОКТОМВРИ

1. ч. * **Покров на Пресвета Богородица. Св. ап. Ананий** от Седемдесетте апостоли. **Св. преп. Роман Сладкопевец. Св. преп. Йоан Кукузел.** (Празник на църковните певци).
2. п. **Св. свщмчк Киприян Антиохийски и св. мчца Юстина. Св. Андрей, юродив ради Христа.**
3. с. **Св. свщмчк Дионисий Ареопагит, епископ Атински.** Св. преп. Иоан Хозевит.
4. н. † 2 Неделя след Неделя подир Въздвижение. **Св. свщмчк Иеротей, епископ Атински.**
5. п. **Св. свщмчк Дионисий Велики, епископ Александрийски. Св. мчца Харитина.**
6. в. * **Св. ап. Тома** – от дванадесетте апостоли.
7. с. **Свв. мчци Сергий и Вакх от Рим.**
8. ч. **Св. преп. одобна девица Пелагия.** Св. преп. одобномчк Игнатий Старозагорски.
9. п. * **Св. ап. Иаков Алфеев – от дванадесетте апостоли. Св. преп. Андроник и Атанасия.**
10. с. * **Свв. мчци Евлампий и Евлампия.** Св. Теофил Изповедник. **Св. 26 преп. одбнмчци Зографски.**
11. н. † 4 Неделя след Неделя подир Въздвижение – на Светите Отци от VII-я Вселенски Събор. **Св. ап. и дякон Филип от 70-те, един от седемте дякони. Св. преп. Теофан Изповедник, епископ Никейски – Начертаний, съставител на канони.**
12. п. **Свв. мчци Пров, Андроник Ефески и Тарах.** Св. Мартин Милостиви, епископ на гр. Тур. **Св. преп. Козма, Маюмски епископ**, съставител на канони.
13. в. **Свв. мчци Карп, епископ Тиатирски и Папила, дякон.**
14. с. * **Св. преп. одобна Параскева - Петка Епиватска Търновска.** (Петковден).
15. ч. **Св. препдбмчк Лукиан, презвитер Антиохийски. Св. преп. Евтимий Нови**, Солунски.
16. п. **Св. мчк Лонгин Стотник, който стоеше при Кръста Господен.**
17. с. **Св. пророк Осия. Св. препдбмчк Андрей Критски.**
18. н. † Неделя. **Св. ап. и евангелист Лука. Св. влкмчца Злата Мъгленска.**
19. п. † **Св. преп. Йоан Рилски чудотворец. Св. пророк Йоил.** Св. мчк Уар.
20. в. **Св. влкмчк Артемий.**
21. с. ***Св. преп. Иларион Велики.** Пренасяне мощите на **св. Иларион, епископ Мъгленски.**
22. ч. **Св. равноап. Аверкий, епископ Йерап.олски, Чудотворец.**
23. п. * **Св. ап. Иаков, брат Господен по плът - от седемдесетте апостоли.**
24. с. **Св. мчк Арета и пострадалите с него.** Пресвета Богородица „Всех скорбящих радость“.
25. н. † 6 Неделя след Неделя подир Въздвижение. **Свв. мчци Маркиан и Мартирий.**
26. п. † **Св. влкмчк Димитрий Мироточиви Солунски** (Димитровден). Преп. Димитра Доростолска.
27. в. **Св. мчк Нестор Солунски. Св. преп. Димитрий Басарбовски.**
28. с. **Св. влкмчца Параскева** (III век). **Свв. мчци Терентий, Неонила и седемте им деца: Сарвил, Фот, Теодул, Иеракс, Нит, Вил и Евника. Св. преп. Стефан Саваит.**
29. ч. **Св. препдбмчца Анастасия Римлянка.**
30. п. * **Св. мчк Зиновий и сестра му Зиновия. Св. Стефан Милутин, крал Сръбски.**
31. с. **Свв. апли Стахий и Амплий и другите с тях –** от седемдесетте апостоли. **Св. мчк Епимах.**

НОЕМВРИ

1. н. † 5 Неделя след Неделя подир Въздвижение. **Свв. безсребърници и чудотворци Козма и Дамян Асийски. Св. преп. одобномчк Иаков Костурски и учениците му.** Ден на народните будители.
2. п. **Свв. мчци Акиндин, Пигасий, Афтоний, Елпидифор, Анемподист и други.**
3. в. **Св. свщмчци Акепсим епископ, Йосиф свещеник и Айтал дякон. Св. преп. Пимен Зографски.**
4. с. **Свв. свщмчци Никандър, епископ Мирски и Ермей презвитер. Св. преп. Йоаникий Велики.**
5. ч. **Св. мчци Галактион и Епистима.**
6. п. **Св. Павел, архиепископ Цариградски, изповедник.** Св. Клавдия. Преп. Лука Тавроменийски.
7. с. Св. Тридесет и три мчци в Мелитин. **Св. преп. Лазар Чудотворец. /ЗАДУШНИЦА/.**
8. н. † 7 Неделя след Неделя подир Въздвижение. СЪБОР НА СВ.АРХАНГЕЛ МИХАИЛ И ДРУГИТЕ НЕБЕСНИ БЕЗПЛЪТНИ СИЛИ *(Архангеловден).* Св. мчк Ангел Лерински.
9. п. **Свв. мчци Онисифор и Порфирий.** Св. преп. Матрона и Теоктиста. **Св. Нектарий Егински.**
10. в. **Св. апостоли Олимп, Родион, Сосипатър, Ераст, Кварт и Тертий –** от седемдесетте апостоли Св. преп. Арсений Кападокийски.
11. с. * **Св. влкмчк Мина. Свв. мчци Виктор и Стефанида Дамаски. Св. мчк Викентий.**
12. ч. **Св. Иоан Милостиви, патриарх Александрийски. Св. преп. Нил Синайски, постник.**
13. п. * **Св. Йоан Златоуст**, Архиепископ Константинополски.
14. с. * **Св. ап. Филип. Св. благоверен цар Управда-Юстиниан. /Рождественски заговезни/.**
15. н. † 8 Неделя след Неделя подир Въздвижение. **Св. мчци Гурий, Самон и Авив.**
16. п. * **Св. ап. и евангелист Матей.**
17. в. **Св. Григорий, епископ Неокесарийски, чудотворец.**
18. с. **Св. мчк Платон.** Св. мчк Роман.
19. ч. **Св. пророк Авдий. Св. мчк Варлаам.** Преп. Порфирий Кавсокалевит.
20. п. Предпразненство на Въведение Богородично. **Св. мчк Дасий Доростолски. Св. Прокъл.**
21. с. † **ВЪВЕДЕНИЕ БОГОРОДИЧНО.** Ден на християнското семейство и на православната християнска учаща се младеж. /разрешава се риба/.
22. н. † 9 Неделя след Неделя подир Въздвижение. **Св. ап. Филимон. Св. Михаил воин, Българин.**
23. п. * Св. благоверен Княз Александър Невски-Алексий. **Св. Амфилохий, Св. Григорий.**
24. в. * **Св. велкмчца Екатерина.** Св. влкмчк Меркурий.
25. с. * **Св. Климент Охридски Св. Климент, Римски папа. Св. Петър, Александрийски епископ.**
26. ч. **Св. преп. Алипий Стълпник. Св. преп. Стилиян Пафлагонийски (Детепазител).**
27. п. * **Св. влкмчк Иаков Персиец. Св. преп. Паладий Еленополски. Св. преп. Теодосий Търновски.**
28. с. **Св. препдбмчк Стефан Нови Изповедник.** Св. мчк Иринарх. **Св. петнадесет свещеномчци Тивериополски (Струмишки).** Св. мчк Христо.
29. н. † 13 Неделя след Неделя подир Въздвижение. **Св. мчк Парамон** и 370 мчци **Св. мчк Филумен.** Преп. Акакий Синайски.
30. п. * **Св. всехвален апостол Андрей Първозвани** *(Андреевден).*

ДЕКЕМВРИ

1. в. **Св. пророк Наум. Св. Филарет Милостиви.**
2. с. **Св. пророк Авакум. Св. преп. Йоан и Андрей.**
3. ч. **Св. пророк Софония.** Св. свщмчк Теодор, архиепископ Александрийски.
4. п. * **Св. влкмчца Варвара. Св. преп. Йоан Дамаскин.**
5. с. * **Св. преп. Сава Освещени. Св. преп. Нектарий Битолски.** /Разрешава се риба/.
6. н. † 10 Неделя след Неделя подир Въздвижение. **СВ. НИКОЛАЙ, архиепископ Мирликийски, Чудотворец** (Никулден) (Разрешава се риба).
7. п. **Св. Амвросий, епископ Медиолански. Св. преподобна Филотея Търновска.**
8. в. **Св. преп. Патапий.**
9. с. * **Зачатие на света и праведна Анна.**
10. ч. **Св. мчци Мина, Ермоген и Евграф.**
11. п. **Св. преп. Даниил Стълпник.** Св. преп. Лука Стълпник.
12. с. **Св. Спиридон, епископ Тримитунтски чудотворец.**
13. н. † 11 Неделя след Неделя подир Въздвижение – на Светите Праотци. **Св. мчци Евстратий, Авксентий, Евгений, Мардарий и Орест. Св. мчца Лукия (Лучия) девица.**
14. п. **Св. мчци Тирс, Левкий, Филимон, Ап.олоний, Ариан и Калиник.**
15. в. **Св. свщмчк Елевтерий.** Св. преп. Павел Латрийски.
16. с. **Св. пророк Агей** . Св. мчк Марин.
17. ч. **Св. пророк Даниил и св. три отроци Анания, Азария и Мисаил.**
18. п. **Св. мчк Севастиан и дружината му. Св. Модест, патриарх Иерусалимски.**
19. с. * **Св. мчк Бонифаций. Св. свщмчк Игнатий Богоносец, Архиепископ Антиохийски** *(Игнажден).*
20. н. † Неделя преди Рождество Христово. /Предпразненство на Рождество Христово/.
21. п. **Св. мчца Юлиания** и пострадали с нея 500 мъже и 130 жени в Никомидия.
22. в. **Св. влкмчца Анастасия.**
23. с. ***Св. преп. Наум Охридски. Св. десет мчци в Крит** . Св. мчк Геласий.
24. ч. **БЪДНИ ВЕЧЕР. Св. препдбмчца Евгения. Св. преп. Николай монах, воин българин.**
25. п. † **РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО** (Всичко на празника). (Утреня и Св. Златоустова литургия). /Блажи се/.
26. с. † СЪБОР НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. **Св. Йосиф Обручник. Св. цар Давид Псалмопевец. Св. ап. Иаков, брат Божий.**
27. н. † Неделя след Рождество Христово. **Св. първомчк и архидякон Стефан** (Стефановден).
28. п. **Св. двадесет хиляди мчци, изгорени в Никомидия.**
29. в. **Св. четиринадесет хиляди младенци – мчци, избити от Ирод във Витлеем. Св. преп. Маркел.**
30. с. Св. мчца Анисия. /Блажи се/.
31. ч. **Св. преп.одобна Мелания Римлянка.** /Отдание на Рождество Христово/.

БЛС осигури 52 стипендии за млади лекари

● Министър Москов им пожела да останат в България

За трета поредна година Българският лекарски съюз осигури стипендии за млади лекари - специализанти и докторанти от цялата страна, като за следващата 2015 г. те са 52. Удостоверенията бяха връчени от председателя на Съюза д-р Цветан Райчинов и зам.-председателя д-р Юлиян Йорданов на 12 декември в столичната Първа градска болница. Присъстваха министърът на здравеопазването д-р Петър Москов, зам.-министърът д-р Ваньо Шарков и други официални гости. "Благодаря ви, че сте тук. Благодаря и на Лекарския съюз, че ви помага да останете", каза д-р Москов и разясни на младите хора промените, които ще облекчат специализацията им в България. "Новата наредба е базирана на изцяло променена философия. Вече няма да има конкурси, такси, държавна поръчка. Всеки, който желае, ще може да специализира и да работи на трудов договор, в която болница иска", подчерта министърът.

Д-р Райчинов връчи удостоверенията за стипендиите.

Д-р Цветан Райчинов от своя страна пожела на младите си колеги да бъдат все така амбициозни, знаещи и можещи. "С тези близо 5 000 лв. годишно, ще можете да си купите учебници и други пособия, които са ви нужни по време на обучението", каза той. Д-р Юлиан Йорданов също благодари на лекарите, че са избрали да останат в страната. "Ние имаме нужда от вас", заяви зам.-председателят на Съюза.

Младите медици споделиха пред в. Quo vadis, че БЛС е единствената организация, която им е подала ръка, след като са се дипломирали. Д-р Петра Маринова, специализант по психиатрия, обясни, че получава стипендията за втора поредна година. "Тя определено значи много за мен, не само във финансов аспект, а и заради самото зачитане - нещо, което наистина ни помага да се чувстваме на мястото си тук. Засега смятам категорично да остана да уча и да работя в България", каза лекарката. "Това е едно признание, за което сме благодарни - допълни д-р Николай Кълвачев, специализант по микробиология, който се занимава с вирусология в Националния център по заразни и паразитни болести в София. - Финансовото подпомагане може да ни накара да останем тук, защото не е нормално да плащаме, докато учим и работим. Твърдо съм решил да остана в България, както и повечето колеги, получили стипендии". Д-р Поулина Владова, докторант и специализант по хирургия в Университетската болница в Плевен, определи стипендията, предоставена от БЛС, като шанс за младите лекари. "Благодаря, че се случи на мен. Тези средства ще бъдат част от ежедневните ми разходи, а ако мога да заделям, ще ги използвам за специализацията, за докторантурата и курсовете, които ще посещавам. Като студенти получавахме стипендии, включително и от европейските фондове, но след това никой, освен Лекарският съюз, не ни е подавал ръка. Друг шанс до този момент не съм имала, въпреки, че съм търсила. Месечната стипендия на БЛС е толкова, колкото е и докторантската ми стипендия и това ми дава допълнителни възможности да живея и уча нормално. Затова смятам да остана в България и да работя в Плевен", каза тя.

Три са стипендиантите по психиатрия от УМБАЛ "Св. Наум" в София. С тях на церемонията дойде ръководителят им доц. д-р Лъчезар Хранов.

Програмата на съсловната организация има за цел да задържи младите лекари в пределите на България. Сумата, която те ще получават е 400 лв. месечно. Класирането е извършено от комисия по определени критерии, като първият стипендиант - Александър Носиков, е събрал максималните 100 точки.

Трима студенти от Медицинския университет в Пловдив са призьори в национални конкурси

В навечерието на студентския празник 8-ми декември трима изявени студенти накараха академичната колегия на Медицинския университет - Пловдив да ликува и да се гордее с възпитаниците си, съобщиха от пресцентъра на висшето училище. Студентите Петър Мирянов, Николай Тончев и Елизар Цветков получават заслужено признание от студентската общност за спечелени престижни награди - в националния конкурс за приза "Студент на годината-2014" в категория "Здравеопазване" и две именни стипендии на Фондация "Еврика".

Петър Мирянов е студент 6-ти курс "Медицина" в Медицински университет - Пловдив и спечели приза "Студент на годината за 2014" в категория "Здравеопазване", който му бе връчен на официалната церемония във Военния клуб в София (на 03.12.2014). Той е на финала на своето следване и през изминалите две последни години от обучението си е със силен научнопрактически интерес в неврохирургията. Има предложени две авторски научни статии за усъвършенстване на неврохирургична техника в престижното международно биомедицинско списание на МУ-Пловдив "Folia Me-dica". Участвал е в научни форуми и публикации в съавторство с изтъкнати професори от медицинската наука и клинична практика.

На трети декември, 2014 се състоя и тържественото награждаване на стипендиантите на Фондация "Еврика", под патронажа на президента на Република България, г-н Росен Плевнелиев. Церемонията се състоя в Политехническия музей (София). На събитието като официални гости са присъс-

Петър Мирянов

твали първият български космонавт - Георги Иванов, председателят на Съвета на фондация "Еврика" - академик Кирил Боянов и др., както и изявени учени от всички сфери на науката, български ученици и студенти. Сред отличените стипендианти на фондация "Еврика" са двама студенти от Медицински университет - Пловдив: Николай Тончев - спечели стипендия в област "Медицина и биология" на името на акад. Методи Попов за постижения в овладяването на знания в медицината и биологията и Елизар Цветков - ежегоден студент на фондацията, награден за спечелването на бронзов медал от международната олимпиада по биология.

"Изключително сме горди от равносметката за 2014-та година за Университета - тотален успех и признание и за преподавателите, и за студентите на МУ-Пловдив" - каза ректорът професор Стефан Костянев, дмн. "Двата международни приза за "Най-добър университет" и "Най-добра университетска библиотека" от Охфорд, заедно с настоящите награди и постиженията на нашите изявени студенти са заслужено признание за авторитет, за качествено новия етап в развитието на Медицинския университет - Пловдив в навечерието на предстоящата 70 годишнина през 2015. Няма класация, която да ме накара така да се гордея, както успехите и престижните отличия на нашите студенти. Честитя им достойното признание и награди! На всички студенти пожелавам вдъхновяващ и радостен 8-ми декември и нови отличия и победи занапред!" - допълни в поздравлението си ректора, професор Стефан Костянев, дмн.

Наградените студенти бяха представени официално пред цялата академична колегия на заключителния за 2014 година тържествен Академичен съвет, на 18 декември 2014, когато Пловдивският медицински университет по традиция връчи най-високите си академични отличия, дипломи и награди за постиженията си през изминалата година.

Николай Тончев и Елизар Цветков

БЛИЦ:

ПЕТЪР МИРЯНОВ,
студент по медицина, VI-ти курс:

"Щастлив съм, че бях награден с приза "Студент на годината" за принос в професионално направление "Здравеопазване"! Не мога да не спомена с благодарност и признателност имената на хората, които ми сочеха пътя на научната дейност, подкрепяха ме и бяха мои ментори в Медицински университет - Пловдив - д-р Нина Йотова, проф. Стефан Сивков и проф. Борислав Китов, и разбира се, подкрепата на семейството ми. Благодарен съм и на всички мои преподаватели от Университета, които усърдно са допринесли за професионалното ми развитие."

* * *

"За мен тази награда е едно голямо признание на скромния ми опит в научната дейност и постигнатите резултати, мотивирайки ме за все по-усърден труд в областта на медицината и здравеопазването. Медицината е не само професия, наука, призвание и отговорност. Това е начин на живот, поддържащ пламъка на мотивацията и амбициите. Затова считам, че всеки кандидат за обучаващ се по медицина трябва да направи своя избор за пътя, по който да тръгне, като послуша сърцето си. Това е истинската свобода - да си направил своя избор, и той да те отведе до бъдещите професионални успехи."

* * *

"Щастлив съм, че именно тук имах възможността да срещна ерудирани преподаватели, учени и ментори, които независимо от трудните условия в държавата ни, успяха да дадат много от себе си, за да поставят основите на изграждащи се лекари от студентите по медицина" - завърши призьорът на МУ-Пловдив в тазгодишното издание на националния студентски конкурс "Студент на годината".

Ваня Гюлина

В ИСУЛ отбелязаха 60 години от създаването на първата в света КАТЕДРА ПО ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ

Тържество по случай 60 години от създаването на първата в света Катедра по гастроентерология се проведе на 10 декември в УМБАЛ "Царица Йоанна"-ИСУЛ. Едновременно с това бяха почетени и създателите на клиниките по гастроентерология и хирургия - проф. Коста Стоянов (тази година се празнуват 110 години от рождението му), акад. Ташо Ташев (105 години от рождението му) и проф. Христо Браилски (90 години от рождението му).

Акад. проф. д-р Дамян Дамянов, ръководител на клиниката по хирургия запозна присъстващите с историята на клиниката и подчерта, че през нея годишно минават около 2000 души, още 500 са пациентите на отделението по едноднев хирургия. Той поясни, че двете клиники показват модел на съвместна работа между хирурзи и гастроентерози - каквато е тенденцията в света. Проф. д-р Борислав Владимиров, ръководител на клиниката по гастроентерология, разказа, че тя е първата обособена в света Катедра по гастроентерология - основана е 1954 година, като година след нея се създава Катедрата по гастроентерология към Сорбоната в Париж. До тогава всички гастро центрове са били част от катедри по вътрешни болести и терапевтична медицина. Акад. Ташев е основател и първи ръководител на Института за специализация и усъвършенстване на лекарите (ИСУЛ), на Института по хигиена и на Катедрата по гастроентерология към Медицинска академия, поясни проф. Владимиров. И допълни, че проф. Ташев е завършил медицина в Тулуза, Франция през 1936 година и е приет за действителен член на няколко чуждестранни академии на науките. Той е създател на Българското дружество по гастроентерология и е един от създателите на Европейската организация по гастроентерология. "Д-р Ташев бил забележителен диагностик и истински народен лекар. Винаги изпращал пациентите си с думите "Със здраве!" и никога не казвал "Довиждане" от лекарския кабинет", каза проф. Владимиров. Акад. Дамянов допълни: "За създателите на клиниките не трябва да се говори само в минало време, а като за хора, поставили тенденциите за своето време, които в голяма степен се следват и днес".

Д-р Димитър Петров

Вегетарианство, пости, коледни празници, диабет

Започнаха коледните пости. В чисто физическото измерение на постите, това е период на вегетарианство. Разбира се, те имат своето измерение и на духовно пречистване, което няма да бъде обект на коментар тук. За хората със здравословни проблеми, и в частност тези с диабет 1 и 2 тип, стои въпросът доколко и как могат да спазват коледните пости. За други пък стои интересът към трайното вегетарианство въобще. От гледна точка на църквата, неспазването или ограниченото спазване на постите е оправдано при хора със здравословни проблеми.

От гледна точка на медицината, вегетарианството и постите могат да са полезни за диабетиците, ако се провеждат разумно и правилно. Вегетарианството съществува под няколко разновидности:

1. Полувегетарианци - не консумират месо и птици, но ядат риба и млечни продукти.

2. Лактовегетарианци - изключват месото, птиците, рибата, яйцата, но приемат мляко, сирена и други млечни продукти.

3. Лакто-ово-вегетарианци - не консумират месо, птици, риба, но употребяват яйца, мляко и млечни продукти.

4. Строги вегетарианци - освен, че не ядат месо, те пренебрегват всички млечни продукти, като разчитат на зеленчуци, зърнени храни, ядки и семена.

Корените на вегетарианството в съвременната цивилизация са може би в древна Гърция. "Бащата" на съвременната медицина Хипократ и други известни учени, като Сократ, Плутарх, Питагор и Платон са били привърженици на вегетарианското хранене не толкова от морално-етични съображения, колкото от здравословни. Повечето от гладиаторите в Древния Рим са били вегетарианци.

В съвременния свят вегетарианството е силно разпространено, като за такива се определят от 1,5 до 20-30 процента от населението на отделните страни. Между тях са много известни политици, актьори, учени, писатели, както и спортисти. Вегетарианството обикновено се приема като доброволен акт, като хората стават вегетарианци главно по морално-етични съображения, след това по религиозни или медицински причини. Но може да бъде и принудително, поради бедност. Около 1 милиард от населението на планетата са вегетарианци от някоя от формите, като тук не влиза числото на тези, които поради бедност не консумират невегетарианска храна. Последните при възможност с удоволствие се хранят с месо, риба и млечни продукти. Но така или иначе, в слаборазвитите страни от третия свят милиони хора не могат да си позволят пълноценно балансирано хранене, включващо продукти от животински произход. В най-бедните държави все още това често се съчетава с белтъчен недоимък, който може да бъде фатален, особено при децата. За щастие, все по-рядка е гледката на тези деца, в сравнение с миналия век.

При вегетарианството значителна роля играят религиозните норми. Повече или по-малко хранителни ограничения има при всички основни световни религии, които способстват главно за частично вегетарианство. Индуизмът например забранява използването на кравешко месо, тъй като кравата е свещено животно, юдейската и мюсюлманската религия забраняват свинското. Пълно изключване на животински продукти не изисква нито една световна религия. Разпространени са обаче постите. При християнската религия най-строги са те при православните, след това - при католиците, а най-либерални - при протестантите.

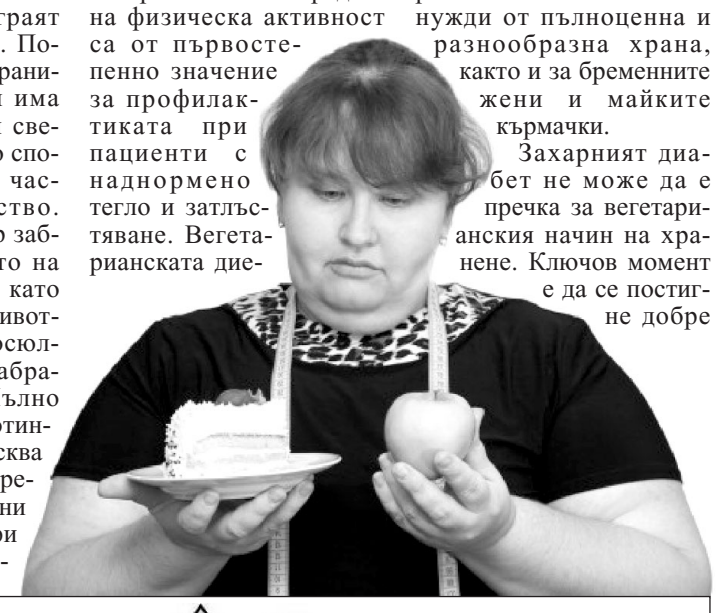

Проучванията показват, че вегетарианците страдат по-рядко от високо кръвно налягане и затлъстяване, както и че смъртността от сърдечносъдови заболявания при тях е по-ниска. Причините са както в начина на хранене, така и в общия им стремеж към по-здравословен живот по отношение тютюнопушене, консумация на алкохол, движение, близост до природата и т.н.

Повишеният риск от диабет и диагнозата диабет предполагат ограничаване на наситените и транснаситените мастни киселини, насочване на храненето към храни, богати на фибри, пълнозърнести продукти и въглехидратни храни с нисък гликемичен индекс, а при диабет е необходимо и следене на въглехидратния прием в зависимост от гликемичния контрол. Умерената загуба на тегло чрез ограничаване на калорийния внос и редовна физическа активност са от първостепенно значение за профилактиката при пациенти с наднормено тегло и затлъстяване. Вегетарианската диета с наблягане върху зеленчуци и плодове, цели зърна и ядки отговаря на тези препоръки и е с предимство пред базираната на месо диета при превенция и лечение на диабета и неговите усложнения, особено при възрастни диабетици с тип 2.

Няма съмнение, че вегетарианската храна е здравословна. Тя е бедна на мазнини и е богата на фибри и на витамини А, С и Е, известни като антиоксиданти, очистващи организма от вредни продукти на обмяната, каквито са свободните радикали (прекиси). Смята се, че това намалява рисковете от сърдечно-съдови заболявания и рак. Месото обаче, е и основен източник на белтъци в организма. Изключвайки го от менюто си, вегетарианците трябва да го заместят с друга храна, богата на белтъчини. Ето защо трябва много да внимават в подбора на храната си. И ако това се отнася за здравите хора, в още по-голяма степен важи за диабетиците, особено за младежите, които все още растат и имат по-големи нужди от пълноценна и разнообразна храна, както и за бременните жени и майките кърмачки.

Захарният диабет не може да е пречка за вегетарианския начин на хранене. Ключов момент е да се постигне добре балансиран хранителен режим, който да се основава на приема на нишестени продукти (хляб, ориз, макаронени изделия), пълнозърнести и житни храни, варива, плодове, зеленчуци. Тези храни днес се приемат за основни в хранителния режим на диабетика. По-голямата част от вегетарианските диети доставят толкова белтъци, колкото са препоръчваните за диабетиците количества. Житните и зърнените храни, ядките, варивата и млечните продукти са подходящи източници на белтъци и чрез тях вегетарианците получават достатъчни количества за нуждите на организма.

Строгите вегетарианци трябва да консумират много разнообразни зеленчуци, да ядат два пъти повече зърнени храни, зеленчуци и варива и да добавят към храната си допълнително калций и витамин Д. Строгите вегетарианци са застрашени от недостиг на този витамин, въпреки че и при тях са налице възможности за пълноценно здравословно хранене. За хората с диабет най-подходящ е средният път между месоядството и вегетарианството с няколко безмесни дни в седмицата, особено при млади хора с 1 тип диабет. Не е проблем и полувегетарианството, с консумация на риба, меса и млечни продукти. Но за да е налице трайният положителен ефект от ограничаването на наситените мазнини, следва да се ядат обезмаслени млечни продукти, както и да се избягва консумацията на трансмазнини.

Поради това, при спазване на горните препоръки, повечето диабетици могат да спазват коледните пости, дори за определен период в техния стриктен вариант, изискван от православната църква. Рискът е да не се прекали с тестените храни, включвайки такива с висок гликемичен индекс, както и със сладки изкушения.

След постите обаче следват празници. А големият проблем са не самите пости, а това, което идва след Бъдни вечер. Коледните и новогодишни празници често са повод да си самосъздаваме огромни проблеми, при това не само диабетиците, а и хора с други хронични заболявания, както и видимо здрави индивиди. Обилното хранене, мазните храни на коледната трапеза, независимо от това дали става въпрос за коледно прасе или пуйка, тестените баници и питки, голямото количество алкохол и обездвижването в многото почивни зимни дни край уютната камина, са истинското предизвикателство пред хората с хронични заболявания, и особено за тези с диабет. Никой не очаква от тях да бъдат аскети, но най-важното е да се запази чувството за мярка. Както и да не се спира движението и физическата активност.

Необходими документи за издаване на сертификати за работа в чужбина

1. Копие от лична карта.

2. Нотариално заверено копие на диплома за завършено висше образование.

3. Нотариално заверено копие на диплома за специалност.

4. Удостоверение от Районната лекарска колегия на БЛС за членство и добра практика.

За контакти: 02/954 94 37 и 0899 90 66 47 - Ирен Борисова и 0899 90 66 55 Яна Тасева

Деца изработиха коледна украса за ПЕДИАТРИЧНИТЕ КЛИНИКИ НА 14 БОЛНИЦИ

Благотворителна арт работилница за изработване на коледна украса бе открита на 6 декември 2014 г. в Националния дворец на децата. Тя се проведе под мотото "Дари Коледно вълшебство за болните деца" и е част от Националната инициатива за подобряване на болничния престой на децата с помощта на специално обучени аниматори и мобилни библиотеки - "Приказки без край".

Част от изработената от децата украса беше дарена по време на специално детско празненство на 11 декември на Специализираната болница за активно лечение по детски болести в София, която е част от "Приказки без край". Всички други украси са предоставени на детските клиники на останалите 13 болници, включени в аниматорската програма.

Още в първия ден на арт работилницата в Националния дворец на децата се събраха десетки малчугани, за да изработят лично украса за малките пациенти на лечебните заведения. Специални гости на събитието бяха лицата на "Приказки без край" актьорите Димитър Рачков и Енчо Данаилов - Бате Енчо. Двамата се забавляваха заедно с децата като едновременно с това им помогнаха да изработят коледна украса. Накрая двамата подариха на десет деца по два билета за празничния концерт-матине на представителните състави на Националния дворец на децата "Съкровищата на дядо Коледа", който се проведе на 13.12.2014 г. в НДК. Националната инициатива "Приказка без край" се реализира в България от месец ноември 2012 г. Целта й е хоспитализираните деца да се възстановят по-бързо в стресиращата болнична обстановка чрез четене, музика, театър и празненства. Едновременно с това заниманията засиливат и емоционалната връзка между децата, родителите и лекарите.

Абонирайте се за 2015 година

каталожен №401

Вестникът на българските лекари

ВСИЧКО ЗА СЪСЛОВИЕТО!

Ако сте пропуснали да се абонирате в „Български пощи“, Вашата възможност е да се обърнете направо към редакцията чрез тел.: 0899 90 66 22 - Румяна Тасева

За цяла година **21.60 лв.**

За 6 месеца **10.80 лв.**

РЕКЛАМНИ ТАРИФИ

за вестник "QUO VADIS"

Национално издание на Българския лекарски съюз

Вестник "Quo Vadis" излиза от 2000 г. в пълноцветен печат, формат А3, периодичност - веднъж в месеца. Разпространява се чрез абонамент и ръчна продажба.

Абонати на изданието преди всичко са членовете на БЛС. Част от абонамента се извършва директно от Регионалните лекарски колегии, а останалата от "Български пощи" и частни фирми.

Вестникът третира актуалните проблеми на медицинското съсловие, отразява събития, свързани с болничната и извънболничната помощ, включва анализи и интервюта. В. "Quo Vadis" публикува медицински статии, посветени на определени заболявания, представят се нови терапевтични продукти.

ПЪРВА СТРАНИЦА		
Цвят	**Под главата**	**Долна част**
Черно-бяла	*2,00лв./кв. см*	*1,70лв./кв. см*
Плюс един цвят	*2,50лв./кв. см*	*1,90лв./кв. см*
Четири цвята	*3,00лв./кв. см*	*2,20лв./кв. см*

Цвят	Вътрешна страница
Черно-бяла	*1,20лв./кв. см*
Плюс един цвят	*1,60лв./кв. см*
Четири цвята	*2,00лв./кв. см*

Цвят	Последна страница
Черно-бяла	*1,50лв./кв. см*
Плюс един цвят	*1,80лв./кв. см*
Четири цвята	*2,40лв./кв. см*

Цените са без ДДС.

Лого - първа страница под главата - 250 лв.
PR материали - 1.80 лв./кв. см, с възможност за включване на цветно каре до 15% от общия обем на материала.

Отстъпки:
За сума : 1500 - 3000 лв. - 7%
3000 - 4500 лв. - 10%
4500 - 6000 лв. - 13%
6000 - 10 000 лв. - 20%

Изработване на рекламно каре: 0.30лв./кв. см.

ЗА САЙТА НА БЛС

I. Информация за сайта:

www.blsbg.com е официалният сайт на Българския лекарски съюз.

Той съдържа информация за:

- БЛС (създаване и история, СДО, асоциирани членове, УС, НС)
- Нормативни актове
  - Закони
  - Подзаконови нормативни актове
  - Медицински стандарти
  - ПДМП
  - НРД
  - Актове на ЕС и БЛС
- Актуален регистър на лекарите в Република България
- Актуална информация и новини

II. Рекламен период:

Рекламните кампании в сайта могат да се осъществяват за период не по-малък от 5 -7 дни.

Стандартните периоди на реклама, които предлагаме са за: 7 дни, 15 дни, 1 месец, 2 до 6 месеца.

III. Рекламни тарифи:

1. Реклами в сайта:

Цени за 1 ден:

банери	Размери:	без препращане	с препращане
JPEG	195 x 105 px	15 лв.	20 лв.
банер	200 x 133 px	18 лв.	25 лв.
(статичен)	200 x 266 px	26 лв.	29 лв.
FLASH	200 x 133px	25 лв.	30 лв.
банер	200 x 266 px	37 лв.	40 лв.

Цени за следващ период (отстъпки от базовата цена):

1 месец	- 10%	**4 месеца**	- 22%
2 месеца	- 15%	**5 месеца**	- 25%
3 месеца	- 20%	**6 месеца**	- 30%

2. Текстови обяви / Платени публикации:

	7 дни	15 дни	1 месец	2 - 6 месеца
до 450 знака	15 лв.	10% отстъпка	15% отстъпка	20% - 30%
от 450 до 1000 знака	22 лв. отстъпка			
над 1000 знака	34 лв.			
с включен текстов линк	плюс 5 лв.			

3. Нестандартни рекламни форми:

За изработване на нестандартни рекламни форми цените са по договаряне в зависимост от сложността. Всяка нестандартна рекламна форма се публикува на сайта след проверка от техническо лице.

IV. Плащане:

1. Договорните суми за реклама се заплащат не по-късно от 1 (един) работен ден преди старта на рекламата.

2. При неспазване на сроковете БЛС си запазва правото да отложи рекламната кампания.

3. Рекламодателят получава фактура след извършване на плащането.

V. Забележки:

✓ Рекламите се публикуват на всички страници на сайта.

✓ Цените не включват ДДС.

✓ Цени за реклами над 6 месеца - по договаряне

✓ Отстъпка за рекламни агенции - 15%

145 години лекарско присъствие в БКД/БАН

Доц. д-р Маруся Петкова, дм

Като органична част от историята и развитието на българската наука за своите 145 г. на активно съществуване, БАН се оформя и е водещата научна институция в България. Особен исторически и професионален интерес представляват медикобиологичните науки и специалисти в първите два периода от функционирането й. Първият обхваща времето от учредяването на Българското книжовно дружество (БКД) в Браила през 1869 г. до преместването му в София през 1881 г. и с "преоразждането" му през 1911 г. в Българска академия на науките (БАН). Вторият период започва през 1912 г. с приемането на нов закон, Устав и Правилник на БАН и приключва през 1946 г., когато се полага началото на социалистическата организация на научната и научно-изследователската дейност в следвоенна България.

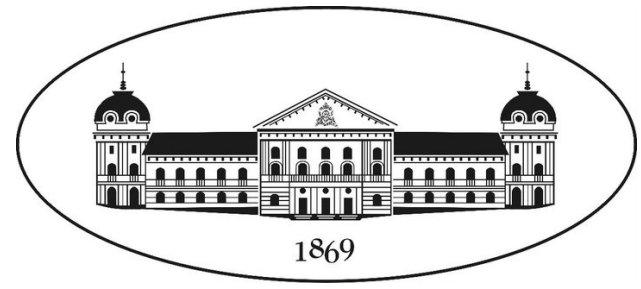

Историческите факти показват, че навлизащият в Турската империя капитализъм с неговите нови икономико-политически форми, както и реформаторските фермани Хатишериф (1839) и Хатихумаюн (1856) за равноправието на всички народи, живеещи на нейната територия, възраждат за живот от четири века забранени културни, просветни и духовни дейности и подтискани потребности от просвещение и наука, особено от естествените и медицинските науки.

Тъй като възрожденските български лекари учат във време на бързо и интензивно развитие на естествените и медицинските науки, химията, биологията, физиката и техниката, те са следовници предимно на доминиращите през 19-ти век идеи на френските просветители-енциклопедисти и на италианските карбонари, на Мацини и Гарибалди. Европейската култура напира със своя светски и хуманитарен характер, българинът излиза от килийното училище и натрупаният вековен български интелект се устремява към просвета, книжовност и наука и по-конкретно - към естествознанието и медицината. Освен това от средата на 19-ти век в Европа и на Балканите никнат множество политически клубове, културни общества, книжовни дружества, читалища, дружествата "Червен кръст", издателства.

Знаменателна с голямото си политическо оживление сред българската емиграция в Румъния е 1869 г. - възрожденският дух намира отражение в основаването на промасонската организация "Млада България", а за нейното прикритие и профанска/открита дейност - в учредяването на читалище "Братска любов" в Букурещ и на Българското книжовно дружество в Браила.

1-ви октомври 1869 г. Браила. Сред всеобщо въодушевление представители на българските общини в Бесарабия, Молдова и Румъния полагат

НАЧАЛОТО НА БЪЛГАРСКОТО КНИЖОВНО ДРУЖЕСТВО (БКД)

Неговото създаване се свързва с онзи голям духовен, национален възрожденски подем, който през втората половина на 19-и век води до независимата Българска църква, Априлското въстание и Освобождението на България.

Социално-икономическата, политическата, духовната и просветно-културната обстановка определят и главните цели на Дружеството - да бъде по-скоро учреждение за култура и просвета, отколкото за наука. Според приетия Устав БКД следва ***да обединява сичките добри и образовани българи и народни заведения, да разпространява всеобщото просвещение у българския народ и да му показва пътя към неговото вещественo обогатяване.***

В най-ранния период от живота на БКД (1869-1881) то е общобългарски просветен и книжовен център, елитарен клуб, събрал българската възрожденска интелигенция на юг и на север от Дунава, със свободен достъп за членство и спомоществователство - стига желаещите да споделят изложените в Устава идеи. Според същия документ членовете на Дружеството са дописни (член-кореспонденти), действителни (академици) и спомагателни, т.е., ***онез доброжелатели на Дружеството, които му спомагат с пари и други материални средства, но само тез, продължили дейността си и избрани след създаването на БКД.***

СРЕД УЧРЕДИТЕЛИТЕ КАТО СПОМАГАТЕЛНИ ЧЛЕНОВЕ СА И ДВАМА ЛЕКАРИ -

професорът, зав. катедрата по "хирургична патология" във ФМФ - Букурещ Петър Протич и току-що дипломиралият се в същия факултет член-основател на читалище "Братска любов" в Букурещ, театрален, читалищен и революционен деец Начо Планински.

ЛѢТОПИСЪ
НА
БЪЛГАРСКОТО КНИЖОВНО ДРУЖЕСТВО
ВЪ СОФИЯ
II
1900.—1901.
(Притурка към „Периодическо Списание", кн. LXII).
СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1902.

През следващите години са избрани докторът по медицина и хирургия Васил Берон - културнопросветен, училищен и църковен деец в Болград и България, археолог, фолклорист и книжовник, автор на първите книги по естествена история, логика и българска граматика на български език (дописен чл., 1870); председателят на Софийското лекарско дружество и автор на пробата "Павлович-Ривалта" за диагностика на менингит Димитър Павлович (спомагателен чл., 1872) и Димитър Начов - лекар, учител по естествена история и хигиена и общественик в Болград - Бесарабия, автор на "Понятие за хигиена" - първи хигиенно-санитарен принос към българското просвещение (дописен чл., 1874). През 1875 г. за дописен член е преизбран д-р Начо Планински, а новоизбрани дописни членове са съучредителят на БЧК и негов председател и активен деец Пантелей Минчович; професорът по хирургия във Военномедицинското училище и началник на военната болница "Хайдар паша" в Цариград, бей, миралай-бей, полковник и личен лекар на Рашид паша в турската администрация и войска, както и политик, дипломат, депутат и министър в Княжество България Георги Вълкович-Чалики.

Междувременно

ПО ВРЕМЕ НА РУСКО-ТУРСКАТА ВОЙНА ПРЕЗ 1877-1878 Г. В РУСКАТА АРМИЯ УЧАСТВАТ 11 БЪЛГАРСКИ ЛЕКАРИ,

вече членове или избрани по-късно в БКД - Димитър Моллов, който устройва първата военно-полева болница, Петър Протич, Начо Планински, Васил Берон, Димитър Павлович, Сава Мирков, Пантелей Минчович, Йордан Брадел, Иван Богоров, Георги Атанасович и Георги Миркович.

СЛЕД ОСВОБОЖДЕНИЕТО

дейността на БКД се подновява чак през 1881 г., когато то се премества в София. Тогава проф. П. Протич е преизбран за дописен чл., а новоизбран дописен член е професорът по токсикология и съдебна медицина във ФМФ - Букурещ, министър на просвещението в България, образец на възрожденски интелектуалец и родолюбец проф. Георги Атанасович - и двамата са с големи заслуги към здравеопазването, висшето медицинско образование и медицинската наука на Румъния. Избани са също преподавателят по съдебна медицина във Висшето училище (дн. Софийски университет) и невролог-психиатър Йордан Брадел; първият законотворец на българското здравеопазване, автор на първия законодателен документ "Временни правила за устройството на медицинската част в България", организатор на санитарното дело у нас, пръв председател на БЛС и дарител на БДК Димитър Моллов; хирургът и общественик, име-легенда в историята на здравеопазването на гр. Пловдив Стоян Чомаков; първият хомеопат в България Георги Миркович - автор на "Домашен хомеопатичен лекар", заточеник 5 г. в Диарбекир за народополезна дейност, дъновист, награден като студент-медик в Монпелие със сребърен медал "Наполеон III" за участието му в ликвидирането на холерната епидемия, активен деец на униатското движение у нас и награден със златен медал от Ватикана.

За първите 15 г. от основаването на БКД до 1884 г. за действителен чл./академик не е избран нито един лекар. През същата година БДК предприема някои съществени стъпки: приема нов Устав, избира шестима лекари за редовни/академици и трима почетни членове. По силата на чл. 2 от новия Устав

Българското книжовно дружество е под личното покровителство на Н.В. Болгарский Князъ Александръ I.

По същия повод с най-високото звание - редовни чл./академици - са преизбрани В. Берон, Г. Вълкович, П. Минчович, Й. Брадел, Г. Миркович и Д. Моллов. Същата година за дописен и веднага и за редовен чл. е избран авторът на първия научен труд по урология у нас д-р Тодор Стоянович.

За пръв път се избират и

ПОЧЕТНИ ЧЛЕНОВЕ НА БКД -

проф. Г. Атанасович, Ст. Чомаков и д-р Иван Богоров - енциклопедична личност, лекар, публицист, езиковед, книжовник, журналист, преводач, речникар, издател, военен кореспондент (1877-1878). Учител, народен будител и родоначалник на българското вестникарство - "и се започна с Български орел". Списва "Цариградски вестник" и първото българско икономическо списание "Журнал за наука, занаят и търговия". Автор на първия здравен научнопопулярен "наръчник" "Селскиат лекарь", на първия Френско-български (1869) и Българо-френски речник (1871).

Пет години по-късно има ново лекарско попълнение. През 1898 г. за дописни членове са избрани четирима: д-р Теодосий Витанов - социалхигиенист, публицист, издател и книжовник, а по време на войните в началото на 20-ти век е началник на военно-полевите болници в Лозенград, Петрич и Видин; д-р Стефан Данаджиев - невролог-психиатър и дарител на БКД; чужденците университетски преподаватели в София Иван Басанович - хирург, антрополог и етнолог и Порфирий Бахметев - биолог. Направо са избрани и двама действителни членове/академици - проф. Стефан Ватев е педиатър, антрополог, фолклорист, общественик и дарител на БКД/БАН, един от основателите на БЛС и основател на първата в България съвещателна станция (детска консултация); и д-р Сава Мирков - военен лекар, общественик, народен представител, активен червенокръстки деец и главен лекар на войската.

През 1907 г. действителен член става проф. Богомил Берон - дерматовенеролог, член на 8 чужди научни дружества, автор на първия учебник у нас по кожни и венерически болести и дългогодишен председател на БЛС (1908-1919).

До 1912 г. за академици са преизбрани П. Бахметев (1900), Ив. Басанович, Т. Витанов, Ст. Данаджиев, Д. Начов и Д. Павлович (1902), Вл. Моллов (1906).

Видно е, че през първите 42 г. от съществуването на БКД/БАН негови членове са лекари, учили и практикували извън поробена България, които са не само лечители, но и родолюбци, книжовници, обществеици, културнопросветни и читалищни дейци, изпълнени с ентусиазъм България да бъде свободна и равна на другите европейски държави страна. Част от лекарите-членове на БКД са и масони - П. Протич, Н. Планински, Г. Вълкович, Г. Атанасович, Й. Брадел, Ст. Ватев, Б. Берон.

Финансово и материално дружеството се поддържа чрез дарения. Правенето на наука не е приоритет и зависи единствено от личните интереси и възможности на членовете му.

(Текстът се публикува за пръв път. В следващия брой - втора част.)

ПОЧЕТНИ ЧЛЕНОВЕ

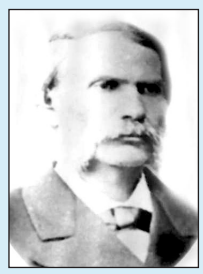
Проф. Георги Атанасович

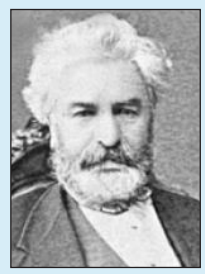
Д-р Стоян Чомаков

Д-р Иван Богоров

ДАРИТЕЛИ

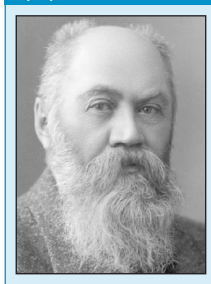
Д-р Димитър Моллов

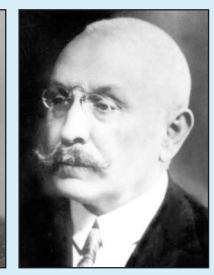
Д-р Стефан Данаджиев

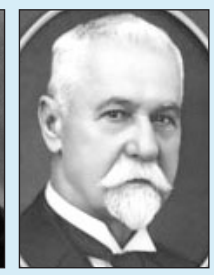
Д-р Стефан Ватев

Коледна магия на трапезата

Коледната украса винаги е била и винаги ще остане истинска "магия". Няма по-добър начин да приветстваме коледния дух в дома си от това да забравите всичко негативно, злободневно и скучно и да се фокусирате върху онова, което ще ви донесе красота и радост - особено на коледната трапеза.

Всичко, което трябва да направите, за да зарадвате своите близки и приятели, е да положите съвсем малко усилия, с които да превърнете коледната вечеря в нещо наистина специално.

Предлагаме ви няколко съвета за аранжиране на коледната трапеза, както и някои хитри идеи за домашно приготвени коледни украшения, с които мисията "нека пуснем коледния дух в дома ни" да бъде лесна и да се увенчае с успех.

ЗАЛОЖЕТЕ НА КЛАСИЧЕСКИЯ БЯЛ СЕРВИЗ

Белите чинии са класически, непреходно стилни и в тях лесно изпъкват достойнствата на сервираната храна (неслучайно професионалистите ги предпочитат). Изберете нескъпи бели чини и бели купи със семпъл дизайн, които ефектно да съчетаете с богати цветове - например сребърно или златно.

Съветваме ви да предпочетете и бели платнени салфетки, които придават далеч повече изисканост и елегантност на масата. Използването на пръстени за салфетки съвсем не е задължително. Винаги добра идея е да вържете салфетката с подходяща на цвят панделка или да украсите със свежо борово клонче.

На по-изобретателните и търпеливи домакини обаче препоръчваме да сътворят свои собствени пръстени за салфетки, които да донесат на празничната им вечеря не само красота, но и нотка гордост. За любителките на перли ще предложим много проста, а в същото време изключително изящна идея. Всичко, от което имате нужда, е зебло или друга, избрана от вас плътна материя, от която да отрежете парче с дължина 19.5 см и широчина - 6.5 см. Подшийте ръбовете за повече прегледност, а след това зашийте по краищата на плата поне един ред перлени мъниста.

Ако пък сте избрали да съчетаете класическото бяло със златни акценти, то тогава имате нужда от картон (най-добре - вътрешността на руло кухненска хартия), бял плат, лепило и златни панделки. Не се изисква кой знае каква сръчност, за да отрежете пръстени с подходяща широчина, да ги облепите в плат и да залепите върху тях желаната панделка, но пък крайният резултат е наистина впечатляващ.

На онези от вас, на които не им върви нито с иглата за шиене, нито с ножицата и лепилото, предлагаме възможно най-простата за изпълнение, но за сметка на това оригинална хрумка. Напечатайте на лист мъдри мисли, цитати от любими писатели или просто пожелания за късмет и благоденствие, залепете всяко на отделно картонче, а картончетата завържете за пръстените, които и без това смятате да използвате на празничната си трапеза. Така на всеки от присъстващите ще стане приятно, че освен красота, ще получи и доза персонално отношение.

ОБЪРНЕТЕ СЕ КЪМ ПРИРОДАТА

Пазаруването на коледна украса е безспорно едно от най-сладките удоволствия, съпътстващи празника, но листата, боровите клонки и шишарките могат да бъдат не по-малко красиви от коледните аксесоари, които ни изкушават по рафтовете на многобройните магазини.

Най-простият съвет, който бихме могли да ви дадем тук, е да поставите по едно свежо борово клонче до приборите на всеки гост на коледната ви трапеза.

За повече формалност и персонален подход пък е идеята да прикрепите красиво из-

писан етикет с името на всеки от вашите гости-те върху борова шишарка. Самите шишарки можете да поставите във всяка, заела своето място на празничната ви трапеза, чиния или чаша.

Шишарките обаче представляват чудесна коледна украса сами по себе си. Разпръснете ги на масата или ги слепете една за друга, така че да придобият формата на малки елхички. Боровите шишарки изглеждат добре и ако ги поставите в красиви свещници, в кошница, заедно с борови клонки и цитрусови плодове или в купа с коледни светлини или елхови играчки.

За повече изисканост можете да боядисате шишарките в сребърно или златно, а цитрусите да украсите допълнително със стикери или карамфил.

Предимството на този тип коледна украса, е че носи носталгични, романтични нотки и връща сладки спомени от детството. Уютният кафяв цвят и красива форма на шишарките, комбинирани с обзелия ви коледен дух и креативност, лесно биха могли да донесат на коледната ви трапеза семпла елегантност и натурален шик.

ЗАПАЛЕТЕ СВЕЩИТЕ

Коледната вечер е един от малкото празници, които събират цялото семейство около трапезата, затова не се колебайте да извадите целия си арсенал от свещи. Светлината от тях ще създаде топла атмосфера и допълнителен уют около масата.

Няма да сгрешите ако акцентирате върху свещите като център на трапезата, а на онези от вас, които държат на уникалния подход и креативен стил веднага ще подскажем някои идеи.

Лесно ще направите оригинален свещник, ако поставите бели свещи в широка прозрачна чаша и аранжирате с няколко борови клонки. Можете да групирате

много еднакви свещи с различна височина или пък свещи в сходни цветове, но различни по размер и форма. Поставката за сладкиши също ще ви влезе в нетрадиционна употреба, стига да поставите върху нея свещи, аранжирайки ги с шишарки или елхови играчки. Подобен резултат ще постигнете и използвайки поднос, пълен със свещи и коледна украса. Дори обърнати с главата надолу винени чаши са страхотна идея за свещници на празничната трапеза.

Каквато и свещ да изберете да поставите на коледната маса, няма как да направите грешка. Свещите са чудесна добавка към коледната украса, практични са, но и стилни. Изберете ли ароматни, освен че ще носят красота на окото, ще разпръскват и коледния аромат и празничен дух из целия ви дом.

НЕ СЕ ПРЕСТАРАВАЙТЕ

Както и да се подготвите за празничната вечеря обаче, постарайте се винаги да имате наум един наистина важен съвет: не отивайте твърде далеч!

Пуснете тиха, приятна музика и вместо да сменяте мелодията на мобилния си телефон на "Jingle Bells", по-добре го изключете. Така ще се насладите на спокойна и приятна празнична вечеря с близките си.

Бъдете готови за празника отрано. Така ще спестите досадното щуране напред-назад до последния момент и призивите за помощ, извикани откъм кухнята.

Не се опитвайте да придумате гостите си да носят смешни коледни шапки или каквито и да било други коледни аксесоари, от които нямат никаква нужда. И

не украсявайте дома си с прекалено много светлини, които биха подхождали по-скоро на лунапарк.

Защото най-важното, което трябва да помним, е че Коледа е светъл и прекрасен празник, а нашата цел е да накараме онези, които обичаме, да се чувстват топло, уютно и комфортно на празничната вечеря. За да посрещнем празника с любов.

Музиката е полезна за твоето здраве

По случай Европейския ден на музикотерапията, специалисти от София отвориха врати за безплатни консултации

Музиката лекува, като всяка положителна емоция. Тя може да вълнува, да успокоява, да извиква спомени... Музиката е универсален език, чрез който найлесно се общува и осъзнавайки това, човечеството е намерило начин да използва силата й, за да помага на хора с различни проблеми - като се започне от ежедневния стрес и се стигне до сериозни психични разстройства. Затова спокойно може да се каже: Музиката е добра за твоето здраве!

На 15 ноември в много зали на Стария континет беше отбелязан Европейският ден на музикотерапията. В честването се включиха и българските специалисти. Те отвориха вратите на кабинетите си и приеха всички желаещи да се порадват на съвършенството на звука и ритъма.

В Детско студио "Мила моя мамо" се срещаме с музикалния педагог Росица Христова. Разказва ни, че интересът й към музикотерапията датира от преди десет години. "През това време завърших първо ниво на обучителната програма към Музикотерапевтичния институт и в момента съм музикотерапевт под супервизия. Участвала съм с доклади и видеоматериали на втората и третата национални конференции по музиктерапия, както и в многобройните обучителни семинари. Интересът ми се провокира от моите

вътрешни търсения и усещания

че музиката има и други, по-дълбинни измерения. Не ми беше достатъчно това, че може да е само за удоволствие и естетика. Беше като някаква магия, която впоследствие осъзнаваш, колко много те е променила, защото чрез музика си минал през лабиринтите на собственото си несъзнавано! Не е ли невероятно!", казва тя.

Росица Христова работи предимно с деца на възраст от 2 до 10 години, които са със сензорна дезинтеграция, със симптоми от аутистичния спектър, ДПЦ, квадрихемипарези, синдром на Уилямс, синдрон на Даун, елективен мутизъм, нарушения на експресивната реч, езикови нарушения, артикулационни нарушения и други. Обяснява, че

терапевтичната работа е много вълнуваща

защото всяко дете има уникален живот и не всички имат щастието да се отглеждат от двама родители, а като се прибави и нарушението, наистина от терапевта се иска голямо сърце, професионализъм и желание да помага. И резултатите са невероятни. На първо място се подобрява комуникацията. "Не започвам терапия в случай, че не мога да установя необходимия контакт с детето още на първата среща. Децата подобряват цялостното си психофизическо състояние, когнитивните си умения, пространствената си ориентация, усилва се сензитивността на перцепцията, а именно минаване на ново ниво на възприятия и на търсене на причинноследствени връзки, започват да задават въпроси "Защо се случва това или онова?", "Кога се случва това или онова?". Децата

осъзнават своята идентичност

място си във времето и пространството, стимулира се тяхната любознателност и мотивация да търсят и да правят своите открития. Ако пък са над 2 години и не са проговорили, се засилва техния лепет, вътрешното проговаряне и най-вече мотивацията за комуникация, за учене и справяне. Благодарение на музиката децата са емоционално докоснати, а това ги води отново при мен с усмивка и желание да правим нещо ново!", разказва Росица Христова.

По думите й музикотерапията е терапевтичен подход, установен и базиран на научна и изследователска работа, както и здравна професия, която употребява качествата на музикалните компоненти

ритъм, мелодия, тоналност

с цел да предостави средства, осигуряващи терапевтична свързаност. В музикотерапията хората работят с широк набор от достъпни инструменти и с гласа си, за да създадат музикален език, който да отразява емоционалните и физическите им състояния, и това им позволява да изграждат връзки с вътрешния си Аз /inner self/, както и с другите хора около тях. Това прави музикотерапията полезна за хора с неврологични, психични, психосоматични, езикови и други заболявания и нарушения, както и за т.н. "здрави невротици", какъвто е всеки от нас в процеса на вътрешната си психодинамика. За съжаление у нас "музикотерапевт" все още не е официално призната специалност -

не е включена в класификатора на професиите

Въпреки това се практикува успешно и дори влиза в болниците. Лили Ахтарова, известен психотерапевт, е работила към Дневен стационар на 1-ва психиатрична клиника на "Александровска" от 1991 до 2000 г. като групов музикотерапевт. Дневният стационар, под ръководството на доц. Алекси Алексиев, е давал възможност на бъдещи терапевти да практикуват. Така доброволно са работили като музикотерапевти Ирина Димова, Снежана Белчева, а сега и Цветина Панайотова.

В детското студио "Мила моя мамо" Росица Христова води курсове за бебета и родители по авторска програма в клас "Дете с родител". Автор е на много статии за ранно детско развитие чрез игри, издала е и четири учебни помагала с компактдискове "Приятели с музиката" за обучение в детските градини, съавтор е на трите Големи книги за детската градина, работи по нова книга и образователна игра за ограмотяване на деца от 4 до 7 години! И всичко това върши паралелно с ежедневните си задължения на музикален педагог, музикотерапевт и логопед. Намира време, защото професията и носи удовлетвореност - вижда резултатите от нея в усмихнатите очи на малчуганите. А има ли нещо по-зареждащо от детския смях!

Росица Христова

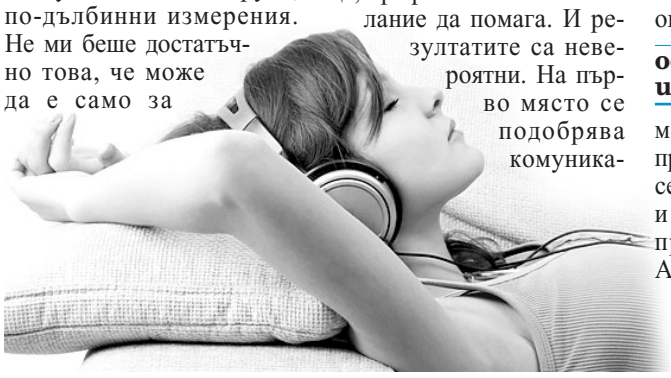

ИСТОРИЯ

Лечението с музика е познато от дълбока древност. Известно е, че хоровете на египетските жреци са изпълнявали оди, за да вдъхнат кураж на войните и да прогонят тяхното притеснение преди битки. Героите на Омир също са лекували раните си, като слушат песни. В африканските култури жреците на племето се опитвали да прогонят болестта от тялото или душата на болния с различни ритмични премерени удари върху музикални инструменти. Магията на музиката е била използвана като лечебно средство и през Средновековието, но и в по-ново време.

Самата музикотерапия е вид лечение с изкуство и се препоръчва от много психотерапевтични школи, но при условие - да бъде прилагана от компетентни и обучени терапевти. Приема се, че съвременната музикотерапия е дисциплина, която води началото си от първите години на 20 век от теориите на немския теософ Рудолф Щайнер, основоположник на Антропософската наука. Първата систематична епистемология е направена през 1940 г. от И. Алтшулер в Съединените щати. През шестдесетте години на миналия век във Франция Дж. Алвин, основателка на Британското общество за музикотерапия заедно с американските си колеги П. Нордоф и К. Робинс, прилагат за пръв път музикотерапията в областта на здравеопазването. От този момент нататък редица психолози, психиатри, педагози и музиканти доразвиват музикалната терапия като дисциплина и професионална дейност, включвайки я в публичния и частния сектор на образованието и здравеопазването, както и в областта на първичната и вторичната профилактика /рехабилитация и терапия/.

Българската асоциация по музикотерапия е учредена през пролетта на 1995 г. в София по идея на проф. Джоузеф Морено и група специалисти от различни професии, вдъхновени от предходния макросеминар на проф. Морено и убедени във възможностите на психологическата работа с музика, информира сайтът на организацията. Първият проект за обучение на наши специалисти е осъществен с подкрепата на British Council през 1997 г., когато двама от членовете - Лилия Ахтарова и Людмила Краева, са командировани в Nordoff-Robbins Music Therapy National Centre в Лондон. От 1999 до 2004 г. се провежда задочно обучение по подходите Музика и образност и Водено от музиката въображение (GIM) към Арт-терапевтичния институт в Сан Франциско, с директор Франсиска Голдберг, организацията на което е заслуга на тогавашния председател Ирина Шлезингер.

Организацията поддържа своя интернет страница от 2002 г. досега. През същата година, е създадена и библиотека към БАМ. През годините са проведени множество семинари (workshops). През 2011 г. са сертифицирани първият випуск музикални психотерапевти под супервизия.

През 2011 г. е създаден камерен ансамбъл към БАМ, по внушение на Милена Ласкано. В ансамбъла участват музикотерапевти, студенти по музикотерапия и други любители на вокалното и инструментално интерпретиране. През 2013 г. е основан Музикотерапевтичен институт - София, по изискване на Европейската конфедерация по музикотерапия, който представя обучението по музикотерапия с програма, одобрена от EMTC и Българска асоциация по психотерапия.

В сърцето на Севера

Леденият хотел

Пътешествие до Лапландия за новогодишните празници

Все повече туроператори предлагат екзотични екскурзии и ако под екзотика разбирате не само палми, жарко слънце и коктейли, ви предлагаме посока - право на север. Засега пътуването ще е виртуално, но ако ви се стори любопитно и можете да си позволите 3000 евро за подобно удоволствие, то много лесно бихте могли да го превърнете в реалност. Дестинацията е Лапландия, за която мнозина погрешно смятат, че е самостоятелна държава. Вероятно заради духа, който носи, а и заради Дядо Коледа, който се води един от 35-те хиляди души население. Неговото селище е туристически център, нещо като финландския Disneyland. Навсякъде има малки магазинчета с коледни подаръци, украсата виси още от октомври, а добрият старец е винаги наоколо за персонална среща и ръкостискане. Може дори да ви каже няколко думи на собствения ви език, след което ще ви позволи да се фотографирате с него и ще ви даде автограф. Много от туроператорите предлагат в програмите си среща с Дядо Коледа в собствената му стая, както и изпращане на пощенски картички със специален печат на Полярния кръг от главната му пощенска служба. Към това се прибавя и разходка из работилниците и магазините за сувенири в селището, а ако имате такова желание, ще получите и разрешително за управление на еленски впряг, както и сертификат за пресичане на Полярния кръг.

Трябва да знаете още, че в Лапландия няма много хотели. Но за сметка на това има чудесни малки дървени хижи, в които, ако пристигнете по тъмно, най-вероятно ще заварите следния надпис над табло с множество ключове - "Рецепцията в момента не работи. Ако търсите къде да преспите, моля вземете си ключ и заповядайте в някоя от хижите. Ако утре сутринта, когато тръгвате, все още ни няма, моля оставете ключа и парите на масата зад вратата. Приятно прекарване!"

Ако нощувката в хижа обаче не ви се струва достатъчно екзотична, то за най-смелите е предложението да отседнете в леден хотел. На площ от 20 000 кв.м. са разположени леден хотел, леден бар, ледена дискотека и множество снежни галерии с ледени скулптури. Температурите в затворените помещения са между -5 и -2°C, без значение каква е температурата навън, поради добрите изолационни свойства на снега. Туроператорите ви предлагат и подробни инструкции за прекарване на нощта, спални чували, както и диплома за преноощуване в иглу. На следващата сутрин вероятно ще имате нужда от релаксираща гореща сауна, последвана от скок в ледена вода или търкаляне в снега, завършващо с чашка водка за възстановяване.

Още едно забавно нещо, което не бива да пропускате да свършите, веднъж стъпили на лапландска земя, е да бъдете кръстени. Във фермата Напапиирин, недалеч от столицата на областта Рованиеми, кръщенето се прави в иглу. Всеки гост получава рога, нарисувани с въглен върху челото си, за да е здрав. След това трябва да опита дали може с ласо да хване някой от елените. За улеснение и на гостите, и на елените, ласото се хвърля по пън. Можете да се запишете и на преход с моторни шейни, сафари с хъскита или риболов на дупка в леда.

Съветваме ви, ако не тази, поне следващата година да планирате новогодишната си екскурзия до това весело местенце. ***Ще ви издадем и една хитрост - границата с Швеция е съвсем близо, а часовата разлика между двете страни - един час. Така че бихте могли да посрещнете Нова година два пъти.***

Вашият виртуален гид е Дани Николова

Джуджетата на Дядо Коледа работят за вас през цялата година.